

המדרשה הארצית

ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית
שפ"י

מחוז חיפה וצפון

תכנית הלימודים לשנה"ל תשע"ח

פסיכולוגיות מחוזיות: ד"ר דניאלה פלד, אליסה אלון

רכזות פיתוח מקצועי: מיכל שמש, עדה שנפלד

שלוחת מחוזות חיפה והצפון באוניברסיטת חיפה

רכזות השלוחה:

עדה שנפלד sh112220@gmail.com

מיכל שמש michal5126@gmail.com

רכזת אדמיניסטרטיבית באוניברסיטה: מיקי וינקלר טל. 04-8240698

mvinkler@univ.haifa.ac.il

למנהלים ולפסיכולוגים בשירותים הפסיכולוגיים-חינוכיים שלום,

מוגשת לכם תוכנית ההשתלמויות במדרשה ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית בשנת תשע"ח.

גם השנה הושקעה חשיבה רבה בתכנון קורסים לפסיכולוגים ברמות השונות של וותק ומומחיות וכן בהתייחס לצרכים ובקשות שהועלו ע"י פסיכולוגים בשפ"חים. בנוסף, למספר קורסים שעוצבו כך שיתנו מענה לצרכים שעולים מהשדה.

גיבשנו השנה מספר קורסים חדשים השמים דגש על החשיבה המערכתית וההיבטים המערכתיים בעבודת הפסיכולוג החינוכי שמיועדים לפסיכולוגים מומחים ומדריכים ו/או מתמחים בשלב מתקדם של ההתמחות :

- ✓ פסיכולוגיה מיידית- התערבות מערכתית במצבי משבר וקונפליקט – הקורס המוצע מיועד להקנות ידע והתנסות ברמה תיאורטית ויישומית בהבנה וביכולת ההתבוננות וההתמודדות מתוך מקומנו הייחודי מול משברים וקונפליקטים במערכות מולם אנחנו עובדים, וכלים בסיסיים להתערבות ראשונית באותם מצבי משבר וקונפליקט. אלון נוימן ירכז את הקורס וגם ילמד בו וכן ילמדו מספר מרצים בכירים.
- ✓ פסיכותרפיה אינטגרטיבית – קורס מתקדם בטיפול אותו תעביר ציפי מזרחי.
- ✓ טיפול קבוצתי במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית – קורס על התערבויות קבוצתיות אותו יעביר ד"ר מייק טפליץ.
- ✓ גישות להתערבות מערכתית – קורס אותו תעביר רחל פארן.
- ✓ פסיכודיאגנוסטיקה בגיל הרך – לקויית התפתחותיות והערכה התפתחותית בגיל הרך – קורס אותו תרכז ד"ר צביה אהרון וגם תלמד בו, וכן ילמדו מספר מרצים בכירים.

אנו מציעים שוב קורסים למומחים/מדריכים שקיבלו משובים טובים בשנים קודמות:

הקורס בנושא מתבגרים אותו ריכזה ענבל שיין שדמי, ושזכה להדים מצוינים יוצע בקיץ תשע"ח (2018). הקורס המרתק "חידושים ועידכונים למתקדמים", שד"ר רבקה בר דוד ריכזה, שנחל הצלחה מרובה יפתח שוב ואף יורחב. לשמחתנו מתוכנן להיפתח גם השנה קורס להכשרה להדרכה, בהנחייתן של ציפי מזרחי ומגי מזרחי שזכה למשובים מצוינים לפני שנה.

כבכל שנה, השתדלנו להביא כמה חידושים בנושאים ובמרצים, לצד הקורסים הבסיסיים והחיוניים לטרום-מתמחים ולמתמחים. כמו-כן אנו מציעים שוב קורסים למומחים, שקיבלו משובים טובים בשנים קודמות.

בהתאם לבקשות הפסיכולוגים, החלטנו השנה לקיים את קורסי ליקויי למידה ב' בימים מרוכזים שיחלו בקיץ. מעבר לקורס הרגיל נציע השנה גם את הקורס לדוברי ערבית אותו ילמד כמיל נג'אר. כן אנו נענים לבקשות של פסיכולוגים המתגוררים בצפון ונציע השנה את הקורס "פסיכולוג ביה"ס והמשפחה" בשרות הפסיכולוגי בצפת.

"בבית הספר של החופש הגדול" (2017) הצענו 5 קורסי קיץ שכבר פורסמו וזכו להרשמה ערה: "התערבויות במצב חרום", "צידה לדרך לפסיכולוג בגיל הרך", "התערבות מערכתית במקרה של פגיעה מינית ומיניות לא מותאמת.", "לקויות למידה ב'" ו"לקויות למידה ב' בשפה הערבית". בסוף החוברת מפורטים כבר קורסים לקיץ 2018, אליהם תיערך הרשמה בהמשך, לאחר שיפורסמו תאריכים.

- ♥ שימו לב שקורסי היסוד הועברו ליום לימודים מרוכז- יום ד' אחת לשבועיים, כך שניתן יהיה ללמוד שני קורסים באותו יום. שאר הקורסים יתקיימו בימים מרוכזים או בימי שישי.
- ♥ הקורסים המרוכזים מתקיימים בימים שונים, במועדים שונים במהלך השנה, כך שניתן להירשם ליותר מקורס אחד.
- ♥ שימו לב לשינויים בתקנון המדרשה לגבי חובת נוכחות ומועדי הגשת עבודות.

להזכירכם: חובה על כל תלמיד להירשם ללוח המודעות של המדרשה אשר כתובתו:

<http://app.hevra.haifa.ac.il/~miki-messages>

אחרת לא יקבל מידע חיוני ללימודיו. באתר אנו מפרסמים מידע והודעות שונות כגון: פרסום חדרי לימודי, ביטולי שיעורים.

♥ שימו לב, שבתחילת החוברת ישנה טבלה מרוכזת של הקורסים, עם פרטיהם העיקריים, להקלת ההתמצאות, ולקראת סוף החוברת נמצא טופס הרשמה (לקורסים בשלוחת חיפה והצפון), ולוח עם תאריכי הקורסים.

תאריך אחרון להרשמה: הטופס החתום ע"י מנהל/ת השפ"ח והתשלום צריכים להגיע עד ליום **31.7.17**.

פסיכולוגים הנקלטים לעבודה בתחנות שפ"ח לאחר 1.8.17 יוכלו להירשם עד 1.9.17, על בסיס מקום פנוי.

רישום פונים שישלחו טפסים לאחר מועדים אלו, יהיה על בסיס מקום פנוי.

הרשמה לקורס במחוז אחר: ההרשמה לקורסים בכלל המחוזות בארץ תתאפשר על בסיס מקום פנוי החל מ-1.8.17.

גמלאים ומדריכים חיצוניים בשפ"חים: יכולים להירשם אחרי 1.8.17 על בסיס מקום פנוי, ולפי שיקולי דעת של הפסיכולוג המחוזי ורכז הפיתוח המקצועי.

ביטול הרשמה: עד שבועיים לפני מועד תחילת הקורס, ניתן לקבל החזר כספי, בקיזוז 150 ש"ח דמי רישום. ביטולים לאחר מועד זה יחוייבו בעלות מלאה של הקורס.

נהלי הרשמה: טופס ההרשמה, כרגיל, צריך להיות חתום ע"י מנהל השפ"ח, ואנו רואים זאת כחלק מאחריות המנהל לוודא, שהקורס אליו נרשם המשתלם מתאים לשלב הוותק וההתמקצעות שלו.

הרשמה לקורס ליקויי למידה ב' מותנית בסיום כל החובות לקורס ליקויי למידה א'.

ההרשמה חייבת להתבצע בטופס המקוון ובמקביל בדואר, כאשר מצורפות 2 המחאות תשלום לפקודת אוניברסיטת חיפה: 150 ₪ דמי רישום, אשר לא יוחזרו במקרה של ביטול לאחר קבלה לקורס, והמחאה נוספת על יתרת הסכום. הקבלה לקורס מותנית בקבלת המחאות במועד המצוין.

שכר הלימוד השנה, לפי החלטת הוועד המנהל של המדרשה, הוא:
שכר לימוד בקורסי הפרקטיקום המורחב- הקורסים לטרומ מתמחים- הינו 865 ₪.
שכר לימוד לקורסי הליבה : חרום –565 ₪ לקורס הקיץ ו-615 ₪ לקורסים בתחום ליקויי למידה.
שכר לימוד לקורסים של פיתוח מקצועי –הינו 765 ₪

במקביל לרישום בטופס המקוון יש להירשם בטופס הידני החתום ע"י מנהל השפ"ח ולצרף 2 המחאות:

1. תשלום של 150 ש"ח עבור דמי ההרשמה.
2. המחאה נוספת על יתרת הסכום לתשלום עבור הקורס (אפשר ליום פתיחת הקורס), לפקודת אוניברסיטת חיפה.

קישור לטופס המקוון: <https://goo.gl/forms/Yvw8HQi0YiEw32RD2>

במקרה של ביטול ההרשמה עד שבועיים ממועד הקורס לא יוחזר סכום הרישום (150 ש"ח) המבטלים לאחר מועד זה יחויבו בעלות מלאה של הקורס.

חובה על הנרשם לוודא הגעת התשלום לידי מיקי וינקלר באוניברסיטת חיפה (במייל)

את הטפסים עם חתימת מנהל השפ"ח וההמחאות יש לשלוח אל:

גב' מיקי וינקלר
אוניברסיטת חיפה
הפקולטה למדעי החברה
שדרות אבא חושי 199
הר הכרמל, חיפה 3498838

ψ **השנה תחל שנת הלימודים בנובמבר פרט לקורס "התקשרות" שמתחיל בספטמבר. כדאי להקדים ברישום, כי מספר המקומות בכל קורס מוגבל וההרשמה נעשית לפי סדר הגעת הטפסים וההמחאות.**

מאחלות לכם שנת לימודים פורייה ומוצלחת!

עדה שנפלד, מיכל שמש
רכזות פיתוח מקצועי, מחוזות חיפה וצפון.

אליסה אלון
פסיכולוגית מחוזית
מחוז צפון

ד"ר דניאלה פלד
פסיכולוגית מחוזית
מחוז חיפה

השתלמויות בשלוחת חיפה וצפון תשע"ח

ריכוז מידע לפסיכולוג- טבלת קורסים

לתשומת ליבכם – ניתן לדפדף בחוברת באמצעות העכבר- שם הקורס בטבלה – הוא קישור לפירוט הקורס

שם ההשתלמות	המרצה	יעוד ההשתלמות	יום ושעה	מיקום	היקף שעות	עמ'
1	עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית היבטים וחשיבה מערכתית – ארגונית	איריס ארליך שרצקי	הסבה למתחילים	קמפוס הנמל	56 ש'	7-9
2	פסיכו דיאגנוסטיקה	אסנת יפה מנור	הסבה למתחילים	קמפוס הנמל	56 ש'	10-11
3	פסיכולוגיה התפתחותית- התפתחות תקינה ופתולוגיה	עוז צבר	הסבה למתחילים	קמפוס הנמל	56 ש'	12-13
4	טיפול פסיכולוגי בילדים ובבני נוער	הדר ארז	הסבה למתחילים	קמפוס הנמל	56 ש'	14-15
5	לקויות למידה שנה א'	איריס הלמן עדית כרמון (אם תפתח קב' נוספת)	מתמחים	קמפוס הנמל	44 ש'	16-17
6	"ההורה הזה הוא אני"- התערבות טיפולית עם הורים	תמר שחר	מומחים ומתמחים	אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	40 ש'	18-19
7	הובלת התערבויות למניעת אלימות בבית, בגן ובית-הספר	ד"ר לירון און	מומחים ומתמחים	קמפוס הנמל	45 ש'	20-21
8	עדכונים וחידושים במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית	ד"ר רבקה בר דוד (מרכזת)	מנהלי שפ"חים, מרכזי הדרכה ומדריכים.	קמפוס הנמל	40 ש'	22-23
9	גישות להתערבות מערכתית- מבט וכלים חדישים לייעוץ לארגונים, קבוצות ויחידים.	רחל פארן	מומחים ומתמחים	קמפוס הנמל	40 ש'	24-25
10	עבודה קבוצתית במרחב הפסיכולוגיה החינוכית	ד"ר מייק טפליץ	מומחים ומתמחים	קמפוס הנמל	40 ש'	26-27
11	פסיכותרפיה אינטגרטיבית	ציפי מזרחי	מומחים ומדריכים	אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	40 ש'	28-29
12	"פסיכולוגיה מיידית"- התערבות מערכתית במצבי משבר וקונפליקט	אלון נוימן (מרכז)	מתמחים ומומחים	קמפוס הנמל	40 ש'	30-31
13	פסיכולוג בית הספר והמשפחה	ד"ר יהודה שחם וד"ר שולמית ניב	מתמחים ומומחים	שפ"ח צפת	40 ש'	32-33

34-36	40 ש'	חיפה. מיקום ימסר בהמשך	6 ימים מרוכזים ימי ג'-ד' 9.00-15.00	מתמחים ומומחים	ד"ר צביה אהרון	התקשרו"ת- הורות תומכת קשר ותקווה	14
37-38	40 ש'	קמפוס הנמל	6 ימים מרוכזים ימי א' 9.00-15.00		ד"ר צביה אהרון (מרכזת)	פסיכודיאגנוסטיקה בגיל הרך- לקויות התפתחותיות והערכה התפתחותית בגיל הרך	15
39-40	40 ש'.	קמפוס הנמל	אחת לשבועיים בימי ב' בשעות .14:00-17:15	מדריכים ומומחים בתהליך הסמכה להדרכה	ציפי מזרחי ומגי מודלינגר	הכשרה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית	16
קורסי קיץ תשע"ח							
41	40 ש'	אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	6 ימים מרוכזים קורס קיץ תשע"ח	מומחים ומדריכים	ענבל שיין שדמי (מרכזת)	"להיות מלך הטירה" – להתבגר בין משחק למציאות	17
42-43		אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	6 ימים מרוכזים קורס קיץ תשע"ח	מתמחים	ד"ר יהודה שחם וד"ר שולמית ניב	חרום	18
44		אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	6 ימים מרוכזים קורס קיץ תשע"ח	מתמחים	נופר וונר	צידה לדרך לפסיכולוג בגיל הרך	19
45-46		אוניברסיטת חיפה או קמפוס הנמל	6 ימים מרוכזים קורס קיץ תשע"ח	מתמחים	אורנה וייס	לקויות למידה ב'	20

קורסי חובה להסבה

עבודת הפסיכולוג במערכת החינוכית: היבטים וחשיבה מערכתית – ארגונית

מרצה:

איריס ארליך שרצקי - פסיכולוגית חינוכית מדריכה, מנהלת שפ"ח דלית-אל-כרמל.

מטרת הקורס: הקנית ידע מעשי ותיאורטי מקיפים המאפשרים לפסיכולוג החינוכי להכיר, להבין ולהתנסות בפרדיגמת החשיבה המערכתית-ארגונית. הלמידה בקורס תאפשר הרחבה והעמקה במושגי יסוד ומודלים תיאורטיים בתחום התנהגות הארגונים ותורת הארגונים, יחד עם התמקדות בארגון החינוכי ותהליכים מבניים וסביבתיים המייחדים את הארגון החינוכי משאר הארגונים בחברה, בהיבטים הפורמאליים והבלתי פורמאליים. הקורס מכוון להציג מושגים, תפיסות, תהליכים ודרכי פעולה, הקשורים בתפיסת עבודת הפסיכולוג החינוכי בשדה העבודה המערכתית-ארגונית. השאיפה היא לפתח ולהעשיר בקרב המשתתפים את ההבנה ויכולת הפעולה בקונטקסט המערכתי, תוך זיקה לתיאוריות רלוונטיות.

אופן הלמידה: גישות ומודלים מרכזיים יוצגו ללומדים באמצעות שילוב של קריאה, הרצאות פרונטאליות, דיונים ותרגילים. במהלך הקורס יידרש יישום הנלמד באמצעות התנסות ותרגול הנלמד בשטח. במסגרת הקורס יידונו גם שאלות עקרוניות הנוגעות לקשר שבין תיאוריה למעשה, וכן לגיבוש זהות פרופסיונאלית בזיקה לתפיסת תפקיד הפסיכולוג החינוכי בהיבט המערכתית-ארגוני. הקורס מחייב התנסות סדירה לאורך השנה בנושאים הנלמדים בקורס. כמו כן יידונו וינתחו במהלך הקורס התערבויות ואירועים ארגוניים-מערכתיים ויתקיימו התנסויות מודרכות במסגרת מפגשי השיעור, במשולב עם פרקי הלימוד הרלוונטיים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה, קריאה, כתיבת תרגילים, הגשת עבודה מסכמת.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות במהלך 14 מפגשים, אחת לשבועיים בימי ד' בשעות 12.45-16.00 בקמפוס הנמל.

התאריכים: 1.11.17, 15.11.17, 29.11.17, 13.12.17, 27.12.17, 3.1.18, 17.1.18, 31.1.18, 14.2.18, 28.2.18, 14.3.18, 28.3.18, 11.4.18, 25.4.18, תאריך חרבי 9.5.18

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס

מספר יחידות	התוכן	הנושא הנלמד מפגש ראשון
1	<p>היכרות של מנחה-לומדים. בשיעור זה תינתן הקדמה על הקורס ומטרותיו: יסקרו התכנים והמטלות ויומחש מהותו של תהליך "מערכת-ארגוני" תוך התייחסות לחוויה אישית בתוך המערכת החינוכית (אני כתלמיד/ אני כפסיכולוג – החיבור בין האישי למקצועי- עמדות, תחושות והתערבות).</p>	מפגש ראשון
4	<p>חשיבה ועמדה מערכתית- מהי? מודלים ארגוניים והתבוננות בהשפעות הגומלין בין המערכות השונות בהן נמצא הפרט (פסיכולוג-ילד). תוך התייחסות לתפיסת התפקיד של הפסיכולוג החינוכי. הסתכלות אקולוגית על הילד, (הורים, משפחה, קהילה תרבות). יסודות היסטוריים, תיאורטיים והתפתחותיים של ארגונים. גישת המערכות הפתוחות, תכונות של מערכות פתוחות, אלמנטים של מערכת חברתית. התרומה של הפסיכואנליזה להבנת תהליכים חברתיים, מערכתיים וארגוניים.</p>	מערכת וארגון ומה שביניהם
4	<p>המבנה הפורמלי של ביה"ס, מטרות הארגון, גישת ביה"ס בעל החיבורים הרופפים, אקלים, תרבות אירגונית, חזון, הקונפליקט הבירוקרטי פרופסיונלי, תפיסת תפקיד המנהל, ותפיסת תפקיד של בעלי תפקידים נוספים במערכת החינוכית. (יועצים, מחנכים, מורים, סיעות מורות שילוב, ועוד). התבוננות על הלמידה כתהליך התפתחותי המתרחש בהקשר רגשי- חברתי- מערכתי והיכרות עם מושגי יסוד בפסיכופדגוגיה ובמוטיבציה ללמידה. סביבת בית הספר, תורת הניהול העצמי של בית הספר. מנהיגות והשפעה בארגונים. תהליכים קבוצתיים</p>	ייחודה של המערכת החינוכית כארגון
2	<p>היכרות עם מאפיינים ייחודיים של גן הילדים-גננת כמנהלת הגן, בעלי תפקידים אחרים בפנים ובחוץ, התייחסות לצרכים ההתפתחותיים (רגשיים קוגניטיביים ופיזיולוגיים) השונים בין כיתות הגן השונות והמקום של ההורים. היכרות עם החט"צ, התייחסות למעבר בין גן לבי"ס. חשיפה לפרקטיקות מהשדה ולתוכניות המתאימות לעבודה מערכתית בגן עם אנשי המקצוע, הורים וילדים (כדוגמת התקשרות הורים והתקשרות גן).</p>	הגן כמערכת חינוכית
3	<p>ההתמקמות והמיצוב של הפסיכולוג במערכת החינוכית תוך התבוננות בגבולות ובמתח שבין החוץ והפנים. יחודו וזיקתו של הפסיכולוג החינוכי לבעלי תפקידים שונים במערכת החינוכית ומחוצה לה. האבחנה בין ברית לחוזה (כולל ההיכרות עם סוגי חוזים שונים). חשיבות הברית והשפעתה על הגדרת העבודה במערכות בכלל ובמערכת החינוכית בפרט. דיון תיאורטי לצד היבטים פרקטיים. התייחסות לעמדה הרגשית של הפסיכולוג בהקשר לתפקידו במערכת החינוכית וביחס לבעלי סמכות. שיתוף פעולה, שותפות, שיתופיות- מה בין המונחים ותפקיד הפסיכולוג החינוכי.</p>	תפקיד הפסיכולוג החינוכי במערכת
3	<p>היכרות עם הקוד האתי, והתייחסות אל המקום הייחודי של הפסיכולוג החינוכי ממקום של צרכני שירות מרובים. (לאורך כל הקורס, יש להתייחס להיבט האתי במצבים בהם מועלים קונפליקטים הנוגעים לנושא).</p>	אתיקה בעבודה מערכתית

3	גישות ודרכים להתערבות מערכתית והתערבות בארגונים- בין הרצוי למצוי; התערבות בסביבות החיים של הילד. (התערבות באמצעות ה"אחר"). היכרות עם האפיונים של ילד שיש לו צורך במענה מותאם. היכרות עם אפשרויות העזרה הקיימות מערכת החינוכית ומחוצה לה, והדרך למימושן (ועדות סטטוטוריות למיניהן). התייחסות להכלה, הדרה, ומה שביניהם	התערבויות מערכתיות: תכנון ביצוע, מדידה והערכה של התערבויות (חוזה, אבחון, משוב ועוד..)
1	תהליכי שינוי בארגון. התנגדות לשינויים, הקונפליקט המובנה ופתרונו. מוטיבציה – טבעה וביטויה ברמת הארגון והמערכת שינוי עמדות, מחויבות ארגונית, הגנות והתמודדות	תהליכי שינוי בארגונים
3	המאפיינים הייחודיים למערכת החינוך היסודית, חטיבת הביניים והחטיבה העליונה הן ברמת המערכת החינוכית והן ברמת הצרכים ההתפתחותיים של הפרט והמפגש שלו עם המבוגר. משימות התפתחותיות מרכזיות בתחומי הלמידה, ההערכה העצמית של הילד מול הישגיו, מיקומו החברתי המאפיינים הייחודיים של חטיבות הביניים והחטיבה העליונה, מודלים מותאמים לעבודת הפסיכולוג בגילאים השונים	סוגיות והיבטים ייחודיים בהקשר למערכת הבית ספרית בגיל יסודי והעל יסודי
1	התמודדות עם משברים ומצבי סיכון/חרום והשלכותיהם על הארגון. מהי התערבות בזמן חירום על סוגי השונים (בטחוני כולל, בטחוני מקומי, מוות במשפחה ואיום אובדני). עקרונות ההתערבות בתוך הפעילות השוטפת.	התערבות בחירום
1	דיון מסכם וקבלת משוב	סיכום

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

פסיכו דיאגנוסטיקה של ילדים ונוער

מרצה:

אסנת יפה-מנור, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה. עובדת בשפ"ח קרית מוצקין ובקליניקה פרטית, מרצה באוניברסיטת חיפה.

מטרת הקורס: הקורס יקנה ידע תיאורטי ומעשי בהערכה פסיכולוגית של ילדים ונוער. במהלך הקורס נתייחס לפסיכודיאגנוסטיקה כתהליך רב שלבי הכולל הגדרה מדויקת של השאלות שיש לברר על הנבדק, העלאת השערות עבודה על בסיס ידע תיאורטי ומחקרי ובחינת ההשערות האלה ע"י בחירה מושכלת של כלים ושיטות לאבחון. כמו כן יתייחס הקורס באופן מקיף לניתוח ופירוש של הממצאים באופן מקצועי ואתי, גזירת מסקנות והמלצות ומסירתן באופן בהיר ומוכן לגורמים הרלוונטיים.

אופן הלמידה: תכני הקורס יועברו באמצעות הוראה פרונטלית, תוך שילוב מצגות ודיונים. חלק מהדיונים יתקיימו על בסיס חומר קריאה שהמשתתפים יתבקשו לקרוא. בנוסף, יוקדש מקום לניתוחי מקרים אבחוניים שיובאו ע"י המרצה וע"י המשתתפים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, השתתפות בהרצאות, התנסות בהעברת המבחנים שיילמדו והבאת מקרים לניתוח בכיתה. הגשת עבודה מסכמת (כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על בסיס המבחנים שנלמדו).

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות במהלך 14 מפגשים, אחת לשבועיים בימי ד' בשעות 12.45-16.00 בקמפוס הנמל.

התאריכים: 1.11.17 , 15.11.17 , 29.11.17 , 13.12.17 , 27.12.17 , 3.1.18 , 17.1.18 , 31.1.18 , 14.2.18 , 28.2.18 , 14.3.18 , 28.3.18 , 11.4.18 , 25.4.18 , תאריך חרבי 9.5.18

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס:

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים בדיקת הרקע, הידע והניסיון בתחום	הכרות
1	התייחסות לגורמים המפנים, סיבת הפניה, איסוף מידע ממקורות שונים, שאלונים וגיבוש השאלה האבחונית	קבלת הפניה
2	ראיון עם הורים ילד, צוות חינוכי ועוד תוך התייחסות לדילמות אתיות וחוקיות.	אינטייך
1	תצפית ככלי אבחנתי	תצפית

3	הבסיס התאורטי והיסטורי לאבחון, עם דגש על תאוריות שונות של משכל : הגישה קוגניטיבית, גישת ה-CHC. מה תרומת הגישה בהסתכלות על הילד ובכיווני ההתערבות כולל המשגות וביקורת.	כלי אבחון- מבחני אינטליגנציה
5	מבחני ובסלר: WPPSI-III, WISC-R 95, K-ABC	
3	השלמת משפטים, ציור איש CAT, TAT, HTP	מבחנים השלכתיים
1	מבחן בנדר	מבחנים ויזומוטוריים
1	שאלוני חרדה, דכאון, OCD, אובדנות.	הערכה באמצעות שאלונים
1	RTI הכולל תחקור מעמיק של מאפייני הלמידה של הילד	הערכה ללא כלי אבחון פורמליים
3	אינטגרציה של ממצאי ההערכה וגיבוש המלצות תוך התייחסות למבחנים שהלומדים ביצעו במהלך הקורס	כתיבת חוות דעת פסיכולוגית
1	מתן משוב לילד, להורים, ובהמשך, לאחר קבלת ויתור סודיות, לצוות החינוכי	משוב
	כתיבת דו"ח לאור הנתונים וע"פ הנחיות שפ"י, תוך התייחסות חוזרת לדילמות אתיות וחוקיות.	תרגול
2	הגדרות שונות ל"ל": DSMV, ICD, ועדה לאומית, חוזר מנכ"ל, ובנוסף היסטוריה, סיבות, מופעים שונים	לקות למידה מה היא?
1	העמקה של למידת תאוריית ה-CHC,	הערכה רב תחומית
1		סיכום הקורס

כל הנושאים יידונו תוך התייחסות ספציפית לקונטקסט הפסיכו-חינוכי ולמגמות עדכניות בתחום.

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

פסיכולוגיה התפתחותית – התפתחות תקינה ופתולוגיה

מרצה

צבר עוז פסיכולוג מומחה בהתפתחות הילד, פסיכולוג במכון להתפתחות הילד, קליניקה פרטית.

מטרת הקורס: השירות הפסיכולוגי החינוכי ניתן לתלמידי המערכת החינוכית החל מגיל גן הילדים ועד לסיום לימודיהם במערכות החינוכיות של החטיבה העליונה. כיון שכך, כל התערבות פסיכולוגית שנעשית במערכות החינוכיות מחייבת התייחסות שנגזרת מגיל הילד וממיקומו בשלבי ההתפתחות השונים- ההתפתחות הפיזית, הקוגניטיבית, החברתית והרגשית. הקורס נועד לתת תשתית ראשונית להבנת תהליכים התפתחותיים אלה מתוך דגש על התפתחות בתוך קשר, המתחיל בדיאדה הראשונית ומתפתח לסביבה הקרובה והרחוקה.

אופן הלמידה הרצאות בליווי חומר קריאה, סרטים להמחשה, והצגת סרטוני תצפית של התלמידים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, קריאת ביבליוגרפיה ועבודה מסכמת. עבודת הסיכום הנדרשת- ניתוח תצפית של ילד תוך התייחסות לתאוריה התפתחותית מתוך הביבליוגרפיה הרלבנטית. יש להתייחס לרצף ההתפתחותי שעבר.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות. במהלך 14 מפגשים, אחת לשבועיים בימי ד' בשעות 9.00-12.15 בקמפוס הנמל.

התאריכים: 1.11.17 , 15.11.17 , 29.11.17 , 13.12.17 , 27.12.17 , 3.1.18 , 17.1.18 , 31.1.18 , 14.2.18 , 28.2.18 , 14.3.18 , 28.3.18 , 11.4.18 , 25.4.18 , תאריך חרבי 9.5.18

מבנה הקורס:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.
מושגי יסוד בפסיכולוגיה התפתחותית	התפתחות מגיל הינקות ועד לבגרות, רציפות מהתפתחות תקינה ועד לפתולוגיה, התפתחות רציפה אל מול התפתחות בשלבים
גיל הינקות לידה עד שלוש שנים	עם מה הילד בא לעולם? רקע משפחתי, הריון, לידה תהליכי התקשרות
	התפתחות קוגניטיבית
	התפתחות השפה
	התפתחות חברתית
	תפקודים ניהוליים
משחק בגיל הרך	חשיבות המשחק בגיל הרך להתפתחות מיטבית

המעבר למערכת חינוכית- מאפייני מערכת הגן, הגישה האקולוגית- התפתחותית. הכרות עם מערכות משיקות	הכניסה לגן הילדים גילאי 3-6
התפתחות קוגניטיבית	
התפתחות השפה והתפתחות אוריינית	
התפתחות חברתית	
התפתחות רגשית	
מוכנות למעבר לבי"ס	
אתגרים בהתפתחות בשלב זה	גיל ביה"ס
קשיים בתהליכי למידה	
התפתחות פיזיולוגית, קוגניטיבית, רגשית וחברתית	גיל ההתבגרות
	סיכום הקורס

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

יסודות הטיפול הפסיכולוגי בילדים

מרצה:

הדר ארז, מומחה -מדריך חינוכי, מנהל שפ"ח טבעון. בעל ניסיון בטיפול בילדים והוריהם כולל ילדים בסיכון.

מטרת הקורס: עיסוקה של הפסיכולוגיה החינוכית הוא גם בטיפול בילדים ובני נוער ובמשפחותיהם. כיון שכך, על הפסיכולוג החינוכי להכיר את התשתית הטיפולית שהיא מעבר לגישות טיפוליות ספציפיות, ויחד עם זאת לאפשר נגיעה בסוגי טיפול מגוונים העומדים לרשות הפסיכולוג בעבודתו.

אופן הלמידה: לכל מפגש שני חלקים. בחלק הראשון דיון בנושא, תוך קריאה במאמרים. בחלק השני דיון קבוצתי במקרה טיפולי שמביא אחד המשתתפים בקבוצה, תוך ניסיון לחיבור בין החומר התיאורטי הנלמד לתהליך הטיפולי. בעבודה הקבוצתית על מקרים ננסה להתמקד בקשר הטיפולי, באופן שבו המטופל זקוק למטפל, בניסיון ובקשיים לשמור על המרחב הטיפולי והעמדה הטיפולית, וכן בהבנת האופן שבו התכנים מתבטאים בתהליך הטיפולי

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתחילים בראשית דרכם המקצועית.

דרישות הקורס:

1. נוכחות מלאה.
 2. התנסות בהתערבות טיפולית עם ילד במהלך שנת הלימודים.
 3. הצגת ההתערבות במסגרת הקורס, בכתב, כולל פגישה טיפולית אחת מפורטת.
 4. קריאה שוטפת של המאמרים.
 5. כתיבת עבודה מסכמת על אספקט מסוים מהתהליך הטיפולי. תוך התייחסות לשתי גישות טיפוליות שנלמדו במהלך הקורס והתייחסות לדילמות אתיות
- רצוי מאוד שהלמידה בקורס תלווה בהדרכה פרטנית בשפ"ח על טיפול, כדי ללוות את המטפלים בטיפולים.

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות. במהלך 14 מפגשים, אחת לשבועיים בימי ד' בשעות 9.00-12.15 בקמפוס הנמל.

התאריכים: 1.11.17 , 15.11.17 , 29.11.17 , 13.12.17 , 27.12.17 , 3.1.18 , 17.1.18 , 31.1.18 , 14.2.18 , 28.2.18 , 14.3.18 , 28.3.18 , 11.4.18 , 25.4.18 , תאריך חרבי 9.5.18

שכר לימוד: 865 ₪

מבנה הקורס:

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.	מפגש ראשון
10	ראיון עם ההורים והילד, המטרה הטיפולית, יצירת ברית טיפולית, חוזה טיפולי, הסטינג, בניית תכנית טיפולית, - חלק זה אמור להעניק תשתית לכל הגישות הטיפוליות, כולל למקום של הפסיכולוג בקשר הטיפולי.	הקשר הטיפולי
10	התאמת הגישה הטיפולית ודרכי הטיפול לגיל המטופל ולקושי על מנחה קורס להתייחס למגוון הגישות הטיפוליות (הדינמית - כולל טיפול במשחק, הקוגניטיבית-התנהגותית, המשפחתית, הדיאדית, הנרטיבית והקבוצתית).	סקירת גישות טיפוליות שיקולים ודילמות בבחירת התערבות הטיפולית
3	עבודה עם ההורים (הדרכה וטיפול בהורות) והמערכת החינוכית	ההקשר האקולוגי והקונטקסט בתוכו הילד חי
1	הכרת כללי האתיקה בטיפול	אתיקה
2	סיום כולל תהליכי פרידה	סיום טיפול
1		סיכום הקורס

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים חדשים במסלול פרקטיקום מורחב
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

לקוויות למידה א'

מרצה:

איריס הלמן, פסיכולוגית חינוכית מומחית/מדריכה, רכזת ארצית ביחידה למיניות ומניעת פגיעה בילדים ובני נוער בשפ"י.

מרצה: (במידה ויהיו די נרשמים לשתי קבוצות)

עדית כרמון - פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה וקלינית מומחית, עובדת בשפ"ח חיפה ובקליניקה פרטית.

מטרת הקורס: היכרות בסיסית עם תחום ליקויי הלמידה, עם מבחנים רלוונטיים ועם דרישות משרד החינוך לאבחון רב-תחומי.

אופן הלמידה:

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים שעדיין לא למדו קורס על לקוויות-למידה.

תנאי קבלה: רק מי שהשלים פסיכודיאגנוסטיקה של טרום התמחות, או מי שבידיו פטור מהקורס הנ"ל.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה. הלומדים מחויבים לבצע במהלך הקורס הערכה פסיכו דידיקטית אחת לפחות, ולהגיש חוות דעת מסכמת שתכלול שימוש בכלים שיילמדו בהשתלמות.

היקף הקורס: 44 שעות אקדמאיות. בקמפוס הנמל בחיפה במהלך 11 מפגשים, אחת לשבועיים בימי ד' בשעות 12.45-16.00 בקמפוס הנמל.

התאריכים: 1.11.17 , 15.11.17 , 29.11.17 , 13.12.17 , 27.12.17 , 3.1.18 , 17.1.18 , 14.2.18 , 28.2.18 , 14.3.18 , 28.3.18 , 11.4.18 .

שכר לימוד: 615 ₪

מבנה הקורס:

מספר היחידות	מספר היחידות	הנושא הנלמד	התוכן	כלי אבחון נלמד
1	1	מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים בדיקת ידע וניסיון בתחום	
1	1	לקות למידה מהי?	סימפטומטולוגיה	
1	1	אינטייק	הריאיון ככלי הערכתי עם דגש על לקות למידה ו/או הפרעת קשב	

5	AVLT, RCF. שיום, שטף שפתי של קווה MVPT	על פי תאוריית ה CHC : שפה, שטף שליפה ושיום, זיכרון עבודה, זיכרון מידי, אחסון ושליפה ארוך טווח, עיבוד חזותי, עיבוד שמיעתי. מהירות עיבוד, מיפוי המבחנים על פי עקרונות גישת הצלבת הנתונים XBA	תפקודים קוגניטיביים בלמידה
4	א-ת, מסלו"ל	קריאה, כתיבה	תפקודי למידה
3	Trail Making, Number cancelling, Symbol Search	הפרעת קשב: היסטוריה, הגדרה על פי DSM-V, סימפטומטולוגיה, תחלואה נלווית ואבחנה מבדלת	הפרעות קשב ותפקודים ניהוליים אחרים
2		שאלוני ה: קונורס, בריף, אכנבאך ואחרים העברה וניתוח	שימוש בשאלונים לבדיקת קשב וריכוז
1		מוקסו העברה וניתוח, BRC ואחרים, הכרות וקריאת תוצאות..	הכרת במבחנים ממוחשבים
2		היבטים רגשיים, חברתיים ומשפחתיים של התלמיד ל"ל	היבטים רגשיים של התלמיד ל"ל
1		אינטגרציה של הממצאים המובאים, סיכום והמלצות תוך גיבוש תכניות התערבות שונות, ותוך התייחסות לדילמות אתיות וחוקיות.	חשיבה אינטגרטיבית
1		סיכום הקורס והכנה לשנה ב'	סיכום הקורס

**הקורס הינו חובה לפסיכולוגים במסלול התמחות
ע"פ קביעת הוועדה המקצועית**

קורסי בחירה

"ההורה הזה הוא אני" התערבות טיפולית עם הורים

מרצה:

תמר שחר שחורי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, מנהלת שפ"ח זיכרון יעקב. רכזת ארצית אגף פסיכולוגיה בתחום הורות ומשפחה. רכזת מובילה בפילוט ארצי תוכנית "הורים במרכז" לגיל הרך. בעלת ניסיון רב בעבודה מערכתית ופרטנית עם ילדים, הוריהם, ומערכת החינוך.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים חינוכיים מומחים ולמתמחים עם ניסיון בסיסי בטיפול ועם ותק של לפחות שנתיים בשפ"ח.

מטרות הקורס ההורים הינם חלק בלתי נפרד מהתפתחותו של הילד, ולכן גם מעבודתו של הפסיכולוג החינוכי. מטרת הקורס להעמיק אצל הפסיכולוג את ראיית ההורה במרכז, כאדם שלם וכסובייקט בכל התערבות טיפולית, כן לחדד את ההכרה בהורה כשותף מלא לכל תהליך הטיפול בילד ולהביא להרחבת ארגז הכלים הטיפולי בעבודת הפסיכולוג החינוכי עם הורים.

אופן העברת הקורס: הקורס יכלול חשיפה לידע תיאורטי מבוסס מחקר, ולידע יישומי הנוגע להתערבויות טיפוליות עם הורים ולהתערבות מערכתית. זאת בעזרת הרצאות, מלוות סרטונים, דיונים, סדנאות, תרגול וחקירת מצבים שכיחים בעבודת הפסיכולוג החינוכי.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה ופעילה קריאת חומר תיאורטי, הצגת מקרים, תכנון וקיום התערבות טיפולית פרטנית או מערכתית עם הורים, עבודת סיכום בסיום הקורס (4-5 עמודים) המתבססת על סיכום ההתערבות ועל יישום התפיסות שהוצגו בקורס.

תכני הקורס:

הזהות ההורית ביסוס תהליכי זהות הוריים, ייצוגים פנימיים של תפקיד ההורה, אפיוני הורות בעידן המודרני, הורות בגיל הרך ותהליכי התקשרות. התפתחות הורות במהלך החיים.

התערבויות טיפוליות עם הורים ובחירת ההתערבות המתאימה: הכרות עם גישות תיאורטיות שונות לתהליכי התערבות טיפולית עם הורים, והתייחסות לאפיוני התערבויות: מיקוד הטיפול, בילד בהורה או בקשר הדיאדי, סוגי התערבות מרמת הקניית הידע עד טיפול (פסיכותרפיה) בהורות, מתודות עבודה עם הורים ומיקום ההתערבות הטיפולית. השפעת אפיוני המטופל, אפיוני המטפל ומטרת ההתערבות על בחירת אסטרטגיית התערבות, חשיפה ותרגול כלים הלקוחים מגישות שונות.

עבודה עם הורים במרחבי העבודה השונים של הפסיכולוג החינוכי:

מרחב 1: חדר הטיפולים: חשיבות המנטליזציה בקשר הורה ילד, תפקיד המטפל בעידוד תהליכים רפלקטיביים, מאפייני הטיפול בהורים לילדים עם צרכים מיוחדים, שימוש בתהליכי אנמנזה ומשוב של האבחון הפסיכולוגי להתערבות טיפולית עם הורים.

מרחב 2: בין הבית למסגרת החינוכית: תהליכים נפשיים כגון העברה והזדהות בקשרים טריאדים: המשולש הורים+ ילד+פסיכולוג. והמשולש מורה-הורה-פסיכולוג. ודיון בסוגיות אתיות קשורות.

מרחב 3: המסגרת החינוכית : מיומנויות הנדרשות מהפסיכולוג במעבר מעבודה ריאקטיבית בחדר הטיפולים, לעבודה פרואקטיבית עם אוכלוסייה נורמטיבית במערכת החינוך. תפקיד הפסיכולוג החינוכי בקידום שותפות בין הורים למערכת החינוך.

היקף הקורס, מיקום ומועד: 40 שעות אקדמאיות בימי רביעי אחת לשבועיים מהלך 6 ימים מרוכזים, בשעות 9:00-15:00, בתאריכים: 1.11.17 , 15.11.17 , 29.11.17 , 13.12.17 , 27.12.17 , 31.1.18. תאריך ררבי: 31.1.18

שכר לימוד: 765 ₪

הובלת התערבויות למניעת אלימות בבית, בגן ובית- הספר

מרצה: ד"ר לירון און- פסיכולוג חינוכי- רכז מחוז חיפה, היחידה לאקלים מיטבי וצמצום האלימות, שפ"י. ראש היחידה לכניסה להוראה, המכללה האקדמית לחינוך גורדון חיפה.

ידע/ניסיון נדרשים כתנאי סף ללמידה בקורס: פסיכולוגים מתמחים לקראת המחצית השנייה של ההתמחות ופסיכולוגים מומחים, המעוניינים להעמיק את העיסוק בתחום זה בעבודתם, נדרשת המלצת מנהל השפ"ח.

תיאור כללי של הקורס, כולל מטרת ויעדים:

מטרה- הקורס נועד ללמד גישה מערכתית להתערבות עם הורים ואנשי חינוך בתחום ההתנהגותי. הגישה מבוססת על משנתו של פרופ' חיים עומר ומכוונת להעצמת המסוגלות של המבוגר- ההורה או איש החינוך, אל מול אתגרים התנהגותיים שמציב בפניו הילד. הגישה משלבת היבטים של הדרכת הורים ועבודה מערכתית ליישום במגוון מסגרות משפחתיות וחינוכיות. ההכשרה תספק לפסיכולוג כלים אשר יאפשרו לו להוביל התערבויות ארוכות טווח לצמצום האלימות במערכות החינוך וכן תקנה לפסיכולוג מיומנויות בייעוץ קצר מועד להורים ברוח הגישה.

מבנה הקורס- ששת ימי ההכשרה הראשונים יכללו היבטים תיאורטיים והיבטים יישומיים, תוך שילוב של תיאורי מקרה והתנסות בכלים שיסייעו להטמעת החומר הנלמד.

החל מן המפגש השביעי יתקיימו המפגשים כהדרכה לקבוצה קטנה. כלל הלומדים יחולקו לארבע קבוצות וכל קבוצה תשובץ לשני מפגשים הדרכה בימי ד'- האחד בן 2 ש"א והשני בן 3 ש"א. ההדרכה תאפשר לקבל הדרכה על עבודה בהדרכת הורים או מערכת ברוח התיאוריה שנלמדה במהלך ההכשרה העיונית.

נושאים מרכזיים שילמדו במהלך הקורס:

1. "נוכחות חינוכית" וקשיי סמכות- מפגש בין תיאוריה למעשה

א. פתיחה כללית.

ב. גישת הנוכחות החינוכית, מבוא: מחקרים עדכניים ותמונה כללית על מקורות לבעיות ההתנהגות ולקשיי סמכות ועל מקומו המרכזי של הפסיכולוג החינוכי בהתערבויות בתחום.

2. יעוץ, הדרכה וטיפול בהורות המתמודדת עם בעיות התנהגות-

א. הדרכת הורים קצרת מועד ברוח גישת הנוכחות החינוכית.

ב. חשיפה ליסודות הדינמיים של התוקפנות והבהרת תפקיד המבוגר בהתמודדות עמה.

3. יעוץ, הדרכה וטיפול בהורות המתמודדת עם בעיות התנהגות- חלק ב'

4. הבניית התערבות מערכתית במסגרת בית הספר ברוח גישת הנוכחות החינוכית

5. הבניית התערבות מערכתית במסגרת בית הספר ברוח גישת הנוכחות החינוכית- חלק ב'

6. א. עבודה ברוח גישת הנוכחות החינוכית בגני ילדים.

- במהלך המפגשים ישולבו מספר הרצאות אורח של מנתחת התנהגות, של איש חינוך ושל הורה שעבר הדרכה ברוח הגישה.

מפגשים 7-10: קבוצות הדרכה.

חובות הלומד:

- נוכחות מלאה.
- עבודה במקרה אחד של הדרכת הורים או התערבות מערכתית ברוח העקרונות שנלמדו בקורס.

עבודת גמר באורך של 3-5 עמודים הסוקרת את מהלך ההתערבות ותובנות ממנה.

היקף הקורס ומועדו: 45 ש"א- 8 מפגשים, במהלך שנה"ל תשע"ח, על פי המתכונת הבאה:

6 מפגשים תיאורטיים לכלל הלומדים שהם 40 ש"א בימים ד' + ה' בין השעות 09:00-15:00 בתאריכים: 22.11.17, 23.11.17, 20.12.17, 21.12.17, 10.1.18, 11.1.18. תאריך חרבי: 11.4.18.

2 מפגשי הדרכה בקבוצה קטנה בני 5 ש"א סה"כ. ימי ד' בשעות הבוקר (9:30-10:30 או 10:45-13:00) בשנים מבין ארבעת התאריכים הבאים בהתאם לחלוקה לקבוצת ההדרכה: 7.2.18, 24.1.18, 21.3.18, 7.3.18.

מקום הלימודים: קמפוס הנמל- חיפה

שכר לימוד: 765 ₪

עדכונים וחידושים במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית

מרכזת הקורס: דר' רבקה בר-דוד, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, מנהלת שפ"ח פרדס חנה-כרכור. מרצה באקדמיה.

מרצים שונים:

סמדר יוגב-ספיר: דיאגנוסטיקה אינטגרטיבית

ירדנה גנץ: פסיכותרפיה במרחב הפסיכולוגיה החינוכית

דר' עדי ניר-שגיא: פיתוח מנהיגות כחלק מתפיסה מערכתית

דר' רבקה בר-דוד: אלימות בבי"ס-מניעה וטיפול בהיבט בינאישי ומערכתי

יונת בורשטיין בר-יוסף: סוגיות אתיות בניהול ובהדרכה

דר' רוני ברגר: עבודה במצבי חירום ומשבר-סוגיות וגישות עדכניות

נדיה מסווארה: עדכונים בנושא מיניות ופגיעות מיניות בעידן הנוכחי

מטרת הקורס:

רענון ועדכון המנהלים והמדריכים בפסיכולוגיה חינוכית בחידושים במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית. העמקה בתחומי הליבה של הפסיכולוגיה החינוכית ובנושאים חשובים נוספים.

תכני הקורס ואופן העברתו:

הקורס יועבר ב-6 ימים מרוכזים של 6.5 שעות אקדמיות כל אחד. כל יום יוקדש לנושא אחר, ויועבר ע"י מרצה אחר.

נושאי הקורס:

סמדר יוגב-דיאגנוסטיקה אינטגרטיבית- מתלבשת אחידה לתפירה עילית לפי מידות הלקוח בדיאגנוסטיקה. האם ניתן לעבור מתלבשת אחידה לתפירה עילית בדיאגנוסטיקה? האם זה כדאי? ולמה אנו זקוקים כפסיכולוגים כדי לעשות זאת? הסדנא תעסוק בתהליך הדיאגנוסטי, בדגש קוגניטיבי.

ירדנה גנץ-פסיכותרפיה במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית- בחלקו הראשון של המפגש נעסוק בניסיון להגדיר מה היא הייחודיות של הקליניקה של הפסיכולוגיה החינוכית. בחלקו השני של המפגש נעסוק בהדרכה בפסיכותרפיה במרחבי הפסיכולוגיה החינוכית. בחלק השלישי נדבר על עצמנו, כמטפלים, כמדריכים, כאובייקטים וכסובייקטים.

דר' עדי ניר-שגיא-פתוח מנהיגות כחלק מתפיסה מערכתית- נעסוק בפתוח מנהיגות כחלק מהכשרה של מנהלים להובלת שינוי.

יונת בורשטיין-יוסף-סוגיות אתיות בניהול ובהדרכה- נעסוק בדילמות אתיות-מקצועיות איתן מתמודדים המנהל והמדריך כמובילים / מכילים / מנחים את עבודת השפ"ח.

דר' רבקה בר-דוד-אלימות בבי"ס-מניעה וטיפול בהיבט בינאישי ומערכתית- נסקור את מצב האלימות בבי"ס בארץ ואת המודלים שהיו מקובלים לאורך השנים עד לגישות העדכניות מגובות המחקרים לגבי ההתערבויות הנחשבות כיעילות במניעת אלימות בבי"ס.

דר' רוני ברגר-עבודה במצבי חירום ומשבר, סוגיות וגישות עדכניות- נעסוק בבסיס הנורו-פיזיולוגי לקשיי תפקוד במצבי דחק וטראומה. הכרות עם מגנוני הוויסות הרגשי במצבי דחק וטראומה, והמודל לטיפול בטראומה ממוקד-חמלה (focused trauma compassion--CFT).

נדיה מסווארה-מיניות ופגיעות מיניות- נעסוק בעידכונים בנושאים של: מיניות בעידן דיגיטלי, הילד עם ההתנהגות הפוגעת, השאלה הישירה ולהט"ב.

הקורס מיועד: למנהלי שפ"חים, רכזי הדרכה ומדריכים.

חובות הלומד: - נוכחות מלאה.

- עבודת גמר באורך של 3-6 עמודים .

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות, במהלך 6 מפגשים, פעם בחודש בימי שלישי (יום אחד ביום שני), בחודשים נובמבר 2017-אפריל 2018, בשעות 9:00 עד 15:00, בקמפוס הנמל בתאריכים: 7.11.17, 18.12.17, 16.1.18, 13.2.18, 13.3.18, 24.4.18, תאריך חרבי 8.5.18

שכר לימוד: 765 ₪

גישות להתערבות מערכתית- לבנות את העתיד המועדף מתוך המיטב שבעבר – מבט וכלים חדישים לייעוץ לארגונים, קבוצות ויחידים.

מרצה:

רחל פארן, פסיכולוגית חינוכית וקלינית בכירה, מדריכה בשירותים פסיכולוגיים וקליניקה פרטית. מייסדת ומנהלת שותפה של מרכז קס"ם (קשב לסיפורים מועדפים), הרצתה והנחתה סדנאות בהשתלמויות וכנסים בארץ ובחו"ל.

הקדמה:

הייעוץ והעבודה עם מערכות חינוכיות ואחרות היא מהחלקים החשובים של עבודת הפסיכולוג החינוכי. בעשורים האחרונים חל שינוי מהותי בתפיסות העולם שבבסיס הייעוץ הארגוני. מפרדיגמה של התמקדות בבעיות ובמה שאינו מתפקד ובפתרון לפרדיגמה המתמקדת בידע וביכולות הקיימות בכל ארגון במטרה להרחיבם ולהשתית עליו את העשייה העתידית. כמו כן, מתפיסות היררכיות עברו לתפיסות של ארגון עצמי (self organizing) ושיתוף בכל רמות הארגון.

בקורס נתמקד במספר שיטות:

1. Appreciative Inquiry – חקר מוקיר, היא שיטה להתערבות ארגונית השואפת לחולל שינוי ולעודד צמיחה מתוך התייחסות למיטב שבעבר – ידע וערכים היקרים לאדם ולארגון, במקום התמקדות בחקר הקשיים. התהליך של כלי זה משלב עבודה מתודית עם צחוק ויצירתיות.

2. גישה נרטיבית לעבודה אירגונית – שימוש בכלים מהטיפול הנרטיבי לעבודה עם ארגונים וקבוצות.

3. קפה עולמי

ביסוד גישות אלו מונחים העקרונות הבאים:

- העולם רב סיפורי ולכן ניתן לבחור מה לחקור.
 - השפה מעצבת את המציאות.
 - עצם תהליך החקירה מחולל שינוי.
 - שאלות חיוביות מזמינות שינוי חיובי.
 - הדמיית העתיד מזמינה מעשים בכיוון מימוש.
 - בחירה חופשית משחררת אנרגיה הדרושה לשינוי.
 - הידע מצוי בכל הרמות של הארגון.
 - ארגונים ומערכות אנושיות נמצאים בשינוי מתמיד לכיוון אירגון עצמי.
- הקורס יכלול לימוד תאורטי משולב בהתנסות.

חובות הלומד: - נוכחות מלאה .
- המשתתפים ידרשו ליישם את הנלמד בשטח, לקבל על כך הדרכה במפגשים, להגיש סיכום בכתב ולהציג בע"פ.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות, במהלך 7 מפגשים, בימי שישי אחת לשבועיים בשעות 09:00 עד 13:45, בקמפוס הנמל, בתאריכים: 3.11.17, 17.11.17, 1.12.17, 22.12.17, 5.1.18, 19.1.18, 2.2.18. תאריך דרבי: 16.2.18.

שכר לימוד: 765 ₪

עבודה קבוצתית במרחב הפסיכולוגיה החינוכית

מרצה:

דר' מייק טפליץ, מנהל שפ"ח הגליל העליון

מטרות הקורס: להרחיב את בסיס הידע התיאורטי בעבודה, בהנחיה ובטיפול הקבוצתי וללמד מיומנויות הנחיה ודרכי התערבות שרלוונטיות לעבודת הפסיכולוג החינוכי.

תכני הקורס ואופן העברתו: בקורס יילמדו עקרונות ומושגים בהקשר לתהליך הקבוצתי. הקורס יכול סקירה תיאורטית של אסכולות שונות בחשיבה הקבוצתית, זיהוי תהליכים קבוצתיים שכיחים, ודיונים בתפקיד מנחה הקבוצה. הקורס תשלב בין ההבנה התיאורטית ליישום הפרקטי של המצב הקבוצתי. הלמידה תהיה באמצעות הרצאה ודיון, דוגמאות של דילמות בקבוצה כולל מעבודת המשתתפים, התנסויות קבוצתיות והדגמת "כלים".

מבנה הקורס

מספר מפגש	נושא המפגש	תוכן המפגש
1	היכרות, מבוא תיאורטי	סוגים של קבוצה; תפיסת הלמידה הבינאישית של יאלום; תרומתו של ביון לקבוצות;
2	מבוא תיאורטי תהליכים סמויים וגלויים בקבוצה	האנליזה הקבוצתית של פוקס; המודל המערכתי של אגזריאן שלבי ההתפתחות בקבוצה; נטילת תפקידים; יחסי סמכות, מנהיגות ומונהגות
3	תהליכים סמויים וגלויים בקבוצה	התנגדויות, קונפליקט והכשל האמפתי; הקבוצה כמיקרוקוסמוס והשיח התרבותי; התנסות
4	תפקיד המנחה	סמכות ומנהיגות המנחה; התערבויות מנחה; העבודה בקו; הטיפול בהתנגדויות
5	תפקיד המנחה והשדה הפסיכולוגיה החינוכית	המשגה ובניית המודל; בניית קבוצה והחווה הקבוצתי; בניית הקבוצה הפסיכו-חינוכית לעומת הקבוצה הפתוחה; קבוצת מורים; קבוצת הורים
6	הקבוצה במרחב הפסיכולוגיה החינוכית	קבוצה טיפולית לילדים ונוער; קבוצה אינטר-דיציפלינרית; תהליכים קבוצתיים בוועדות (השמה, שילוב, וכו'); סיכום

הקורס מיועד: לפסיכולוגים חינוכיים הרוצים לשלב את החשיבה והפרקטיקה הקבוצתית בעבודתם.

חובות הלומד: נוכחות מלאה ; השתתפות פעילה בדיונים ובהתנסויות; קריאת פרקים ומאמרים לקראת הפגישות; עבודת גמר באורך של עד חמישה עמודים. רצוי שהמשתתפים בקורס יתנסו במקביל לקורס לפחות בהנחיית ו/או טיפול קבוצתי אחת. מנהלי השפ"ח, החותמים למשתלם על טופס ההרשמה שלו, מתבקשים לוודא שביכולתם לאפשר למשתלם להנחות קבוצה עם הדרכה.

היקף הקורס: 40 שעות במהלך 6 מפגשים, אחת לשבועיים.

מיקום ותאריכים: הקורס יתקיים בקמפוס הנמל בימי רביעי משעה 9:00 עד 15:00 . בתאריכים: 7.3.18 , 8.11.17 , 22.11.17 , 20.12.17 , 10.1.18 , 24.1.18 , 7.2.18 :תאריך רזרבי: 7.3.18

שכר לימוד: 765 ₪

פסיכותרפיה אינטגרטיבית: שילוב תיאוריות וטכניקות בתהליך הטיפול

מרצה:

ציפי מזרחי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה. בוגרת בי"ס לפסיכותרפיה של החוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה; חברה בפורום הכשרה של שפ"י; מנהלת שפ"ח קריית טבעון בשנים 2007-2015; כיום - פרקטיקה פרטית.

מטרת הקורס: העמקת הידע של פסיכולוגים בעלי ניסיון טיפולי בהמשגות תיאורטיות ובטכניקות טיפוליות מתחום הטיפול הדינמי, לצד טיפולים מערכתיים-אסטרטגיים והתנהגותיים-קוגניטיביים. דיון בדרכים בהן ניתן לשלב גישות שונות, כדי לקדם את הטיפול ולענות על צרכי המטופלים באופן המיטבי. יישום פסיכותרפיה אינטגרטיבית בילדים ונוער: שיקולים לגבי מתי נכון לשלב וכיצד לעשות זאת, תוך שימוש בדוגמאות הטיפוליות שיביאו המשתתפים.

תכני הקורס ואופן העברתו: בקורס יילמדו פרקים על טיפול בגישות שונות ועל שילוב ביניהן, כאשר כל מפגש מוקדש בחציו הראשון לפרק קריאה שהמשתתפים יתבקשו לקרוא מראש, ובחציו השני – לדיון במקרה טיפולי שיובא ע"י אחד המשתתפים.

נעסוק בשאלות:

כיצד להתאים את הטיפול למטופל ולא את המטופל לטיפול;
כיצד להגדיר מטרות טיפוליות במישורים שונים: במונחים של המשגות דינמיות העוסקות במבנים נפשיים משוערים, במונחים התפתחותיים תואמי-גיל, ובמונחים קונקרטיים, התנהגותיים וניתנים לתצפית;
כיצד להתאים את ההתערבויות הטיפוליות ואת סגנון הטיפול למטרות ולצרכי המטופל בשלבים שונים של הטיפול.

תכנית הקורס:

תוכן המפגש	נושא המפגש	
היכרות ובדיקת ציפיות. העברת שאלון למשתתף. <u>מבוא:</u> לפי גולן שחר ושרון זיו ביימן דוגמאות לאינטגרציה – מקרים מהספרות (הספר של נורקוס) – שילוב תהליך דינמי ועבודה התנהגותית – קוגניטיבית. הצגת המקרה ודיון	היכרות; מבוא לפסיכותרפיה אינטגרטיבית; האם ומדוע לשלב וכיצד משלבים. תפיסות שונות של שילוב גישות. מקרה טיפולי של אחד המשתתפים	1
<u>פיין וארבע הפסיכולוגיות:</u> שילוב גישות דינמיות, כולל הגישה ההתייחסותית, ויישום בטיפול בילדים. הצגת המקרה ודיון	שילוב גישות דינמיות מקרה טיפולי של אחד המשתתפים	2
המודל של ואכטל – פסיכודינמיקה מעגלית הצגת המקרה ודיון	פסיכותרפיה אינטגרטיבית לפי המודל של ואכטל מקרה טיפולי	3

4	סקירה של מאפייני טיפול בילדים ונוער בגישת CBT ו"הגל השלישי": יישום מרכיבי טיפול וגישות טיפול של CBT; דגש על גוף-נפש	סקירה ופרק מהספר "טיפול קוגניטיבי התנהגותי בילדים" של צופי מרום ושות'; הגל השלישי ב-CBT - מנטליזציה, שילוב מיינדפולנס בטיפול, הרפיה ודמיון מודרך.
5	מקרה טיפולי ודיון המשגות של וויניקוט ושילובן בפסיכותרפיה אינטגרטיבית	הצגת המקרה ודיון מושגים מרכזיים וטכניקות של וויניקוט ויישום בטיפול אינטגרטיבי בילדים ובמתבגרים.
6	מקרה טיפולי ודיון המשגות של קוהוט ושילובן בפסיכותרפיה אינטגרטיבית	הצגת המקרה ודיון מושגים מרכזיים של קוהוט ויישום בטיפול אינטגרטיבי בילדים ובמתבגרים.
7	סיכום הקורס שילוב גישת העצמי וגישה מערכתית-אסטרטגית;	הצגת המקרה ודיון <u>שילוב בין גישת העצמי של קוהוט והגישה המערכתית</u> על-פי זהבה אוסטרובייל - לקראת תפיסת טיפול אינטגרטיבית.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מומחים ומדריכים, אשר עוסקים בפועל בטיפול, מעוניינים להעמיק את הידע והיכולות הטיפוליות שלהם, ויכולים להביא לדיון בקורס מקרים טיפוליים.
חשוב שיהיו בעלי רקע קודם הן בגישות טיפוליות דינמיות והן בגישות טיפוליות דירקטיביות ואקטיביות (CBT, או טיפול משפחתי, או טיפול נרטיבי).

חובות הלומד:

- א. נוכחות מלאה.
- ב. קריאת פרקים ומאמרים ע"י המשתתפים לקראת הפגישות; הגשת עבודה בכתב.
- ג. עבודת גמר באורך של עד שישה עמודים.
- ד. המשתתפים בקורס יתבקשו להכין ולהציג בקבוצה מקרים טיפוליים שלהם כדי לאפשר דיון ושימוש בהמשגות שילמדו.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות במהלך 7 מפגשים.

מיקום ותאריכים: הקורס יתקיים בקמפוס הנמל בימי חמישי משעה 9:00 עד 14:15 בתאריכים:
09.11.17; 23.11.17; 14.12.17; 04.01.18; 18.01.18; 01.02.18; 15.02.18 (עד שעה 12:15). תאריך רזרבי: 08.03.18

שכר לימוד: 765 ₪

"פסיכולוגיה מיידית"

התערבות מערכתית במצבי משבר וקונפליקט

מרכז: אלון נוימן פסיכולוג חינוכי מומחה מדריך, מנהל שפ"ח צפת

מצבי משבר הם מצבים המזמנים למערכת מצוקה רבה, בצד הזדמנויות חשובות להשיג שינויים רבי משמעות להתפתחותן. גם עבור מי שמתערב במשבר מזדמנים סיכויים רבים, ויכולת השפעה מוגברת, בצד סיכונים לא קטנים.

הקורס הנוכחי יעסוק בהשלכות המערכתיות של משברים שונים בחיי מערכות חינוך.

הקורס המוצע מיועד להקנות לפסיכולוגים חינוכיים ידע והתנסות ברמה תיאורטית ויישומית בהבנה ויכולת ההתבוננות וההתמודדות מתוך מקומם הייחודי מול משברים וקונפליקטים במערכות מולם אנחנו עובדים, וכלים בסיסיים להתערבות ראשונית באותם מצבי משבר וקונפליקט.

העקרונות שיילמדו מבוססים על הבנה מערכתית של מערכות במשבר, המובילה להבנת תפקידנו כפסיכולוגים חינוכיים מול מצבים אלו, ולעקרונות להתערבויות ראשוניות ולתהליכים המכוונים להחזקת המערכות בעודה מתמודדת עם משבר, אתוך התייחסות לחלקים הגלויים והסמויים שנוצרים בקרב המערכות השונות וההתמקמות של הפסיכולוג המתערב במשבר.

הקורס ישלב חלקים פרונטאליים עם התנסות סדנאית, וידונו גם היבטים אתיים הקשורים להתערבויות השונות שיוצגו.

מבנה הקורס: 6 מפגשים מרוכזים, על פי הנושאים המפורטים להלן:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון: פתיחה היבטים מערכתיים של התערבות במשבר: עקרונות של מערכות במשבר	היכרות של מנחה-לומדים הקדמה על הקורס ומטרותיו: יסקרו התכנים והמטלות (אלון נוימן) סוגי משברים וקונפליקטים, השלכות הניו מדיה על המערכות והמתערבים, הבנת הצרכים והנרטיבים השונים, האיומים וההזדמנויות הנובעים מהם. (מנחה: ד"ר דניאלה פלד)
מפגש שני: שיח פתיחה ניהול קונפליקטים כהתערבות מיידית מפגש שלישי: פתיחה	התבוננות ועיבוד של המשתתפים לאור רעיונות שהובעו במפגש הקודם (אלון נוימן) מצבי קונפליקט הם בלתי נמנעים במערכות בתחום החינוך, בהם נפגשים אוכלוסיות ובעלי עניין שונים ומגוונים. הבנת מושג הקונפליקט וכלים לניתוחם משמשים כלים רבי עוצמה לסייע ללקוחותינו לעבור מעימות לשיתוף פעולה ולהתפתחות הנשענת על יחסים מתפתחים (אלון נוימן) התבוננות ועיבוד של המשתתפים לאור רעיונות שהובעו במפגשים קודמים (אלון נוימן)
התערבות במצבי טראומה מתוך התבוננות מערכתית	למפגש עם אירועים טראומטיים בתוך החיים הבית ספריים עלולות להיות השפעות מרחיקות לכת על באי ביה"ס, הרבה מעבר לשיח המקובל של מעגלי פגיעה. יכולתו של פסיכולוג חינוכי להעלות מודעות להיבטי פגיעות שונים עשויה לתרום תרומה משמעותית לחוסן של צוות ביה"ס וקהילת ביה"ס. (מנחה: ד"ר מייק טפליץ)

התבוננות ועיבוד של המשתתפים לאור רעיונות שהובעו במפגשים קודמים (אלון נוימן)	מפגש רביעי: פתיחה התערבות בהתנהגויות חברתיות המניעות משבר
התבוננות ועיבוד של המשתתפים לאור רעיונות שהובעו במפגשים קודמים (אלון נוימן)	מפגש חמישי: פתיחה
היבטים מערכתיים של התמודדות עם מצבי סיכון אובדני, וחיזוק חוסנה של המערכת הבית ספרית בהתמודדות עם סוגיה זו (מנחה: טל בוקר)	התערבות במצבי משבר אישיים א': מצבי סיכון אובדני והמערכת התערבות במצבי משבר אישיים ב': פגיעה מינית בתוך ביה"ס
התבוננות ועיבוד של המשתתפים לאור רעיונות שהובעו במפגשים קודמים (אלון נוימן)	מפגש שישי: פתיחה
התנסות משותפת בהתמודדות עם משבר בית ספרי הקשור ליחסי הורים וביה"ס. הסימולציה תביא לידי ביטוי ניתוח והבנה של היבטים שונים של מערכות במשבר שנלמדו בקורס, באופן חוויתי (מנחים: ד"ר דניאלה פלד ואלון נוימן)	ביה"ס וההורים: התבוננות מתוך התנסות סיכון והזדמנות בהתערבות מידית סיכום
מורכבות, סיכונים והזדמנויות בהתערבויות מידיות של הפסיכולוג החינוכי במערכת בה הוא עובד, כולל היבטים אתיים, אישיים ומקצועיים (מנחים: ד"ר דניאלה פלד ואלון נוימן)	סיכום אישי וקבוצתי (מנחים: ד"ר דניאלה פלד ואלון נוימן)

אופן הלמידה: גישות ומודלים מרכזיים יוצגו ללומדים באמצעות שילוב של קריאה, הרצאות פרונטאליות, דיונים ותרגילים. במהלך הקורס יידרש יישום הנלמד באמצעות התנסות ותרגול הנלמד בשטח. במסגרת הקורס יידונו גם סוגיות עקרוניות וכן דוגמאות מהשטח הנוגעות לקשר שבין תיאוריה למעשה.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים ומומחים בעלי ניסיון של לפחות שנתיים.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, השתתפות במפגשים, עבודה מסכמת. על הלומד להגיש תיאור אירוע משברי/ קונפליקטואלי במערכת ואת ההתערבות המערכתית עם רפלקציה אישית.

היקף הקורס, מועד ומיקום:

40 שעות אקדמיות במהלך 6 מפגשים בימי שלישי, בתאריכים: 28.11.17, 14.11.17, 31.10.17, 23.1.18, 2.1.18, 19.12.17, תאריך חרבי: 6.2.18. בקמפוס הנמל

שכר לימוד: 765 ₪

פסיכולוג ביה"ס והמשפחה: עקרונות, סוגיות ודילמות בקשר שבין המערכת המשפחתית והמערכת החינוכית

המרצים: ד"ר שולמית ניב וד"ר יהודה שחם – בעלי מרכז "אנשים", הינם פסיכולוגים, מטפלים משפחתיים ומדריכים מוסמכים בטיפול זוגי ומשפחתי. עבדו עשרות שנים כפסיכולוגים חינוכיים במערכות חינוך. נמנים על המייסדים וסגל ההדרכה הקבוע של ESPCT

מטרות הקורס:

1. להקנות לפסיכולוגים החינוכיים ידע תיאורטי בנושא הטיפול המשפחתי, תוך הדגשת הקשר בין הדינאמיקה במערכת המשפחתית והתנהלותה מול המערכות החינוכיות.
2. לצייד את הפסיכולוג הבית ספרי בדרכי התערבות, להעצמה ולהדרכה של משפחות בסוגיות של תפקוד ילדיהן במערכת החינוך.
3. להעשיר את יכולתו של הפסיכולוג לעזור למשפחות ולמערכת החינוכית לעבוד ביעילות זו מול זו.

תכני הקורס ואופן העברתו:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון: פתיח המשפחה כמערכת:	עקרונות ודפוסים- הגישה המערכתית של סלבדור מנוצ'ין, ככלי להבנת הדינמיקה במבנים שונים של מערכות משפחתיות. יישומי הגישה המערכתית במפגשי הדרכת הורים מנחים: ד"ר שולמית ניב וד"ר יהודה שחם
מפגש שני תקשורת במשפחה	דפוסי תקשורת סמויים וגלויים במערכת המשפחתית והשפעתם על ההתנהגות, המבנה והתפקוד. גישתה של וירג'יניה סאטיר. תרגול התערבות בעזרת "משפטי אני" בעת מפגשים של פסיכולוג ביה"ס עם הורים וילדים מנחה: ד"ר יהודה שחם
מפגש שלישי הגישה האסטרטגית	הגישה האסטרטגית מבית מדרשם של ג'יי היילי, מילטון אריקסון, וואצלביק וויקלנד ופיש, תרגול שיטות של התערבויות ממוקדות פתרון הנגזרות מהגישה האסטרטגית מנחה: ד"ר שולמית ניב
מפגש רביעי הגישה הנרטיבית	הגישה הנרטיבית מבית מדרשם של וויט ואפסטון. יישומים אפשריים של הגישה בהתערבויות ישירות עם משפחות ואפשרויות להרחבת השיח בין פסיכולוג ביה"ס, המורה והמשפחה על ידי התכתבויות ברוח הנרטיבית מנחה: ד"ר יהודה שחם

מפגש חמישי משפחות במשבר	סיוע למשפחות ולמורים כאשר המשפחות חוות משברים התפתחותיים ומשברים אקוטיים (מחלה קשה, תאונה, אובדנים) מנחה: ד"ר שולמית ניב
מפגש שישי	התמודדות עם דילמות וקונפליקטים בתוך המערכת המשפחתית ובינה לבין המערכות החינוכיות. כלים יצירתיים להדרכת יועצים ומורים. מנחים: ד"ר שולמית ניב וד"ר יהודה שחם

הקורס יועבר בדרך של הרצאות, התנסויות בסדנאות, עבודה באמצעים יצירתיים, ניתוחי אירוע, משחקי תפקיד, וסימולציות. ילמדו ויתורגלו כלי התערבות מגוונים (מילוליים ובלתי מילוליים). יעשה שימוש בקטעי סרטים וקליפים. תינתן במה לדיון בסוגיות שמצריכות התערבויות משפחתיות שהמשתתפים יביאו מן השדה, כמו גם סוגיות אתיות שעולות מן הכרוניקה היום יומית.

הקורס מיועד: מתמחים ומומחים עם ניסיון בטיפול ואחרי קורס בסיסי בטיפול.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, הגשה עבודת סיכום שתכלול שימוש בכלים שיילמדו בהשתלמות.

היקף, מועד ומיקום הקורס: 40 שעות אקדמאיות במהלך 6 מפגשים אחת לשבועיים בימי ג' בשעות 09.00-15.00, **בשרות הפסיכולוגי בצפת**. כתובת: בי"ס הארי- הכניסה מרחוב הרצל 138.

בתאריכים: 7.11.17, 21.11.17, 12.12.17, 26.12.17, 9.1.18, 30.1.18. תאריך חזרבי: 13.2.18.

שכר לימוד: 765 ₪

תכנית התקשרות (הורות/ הוראה תומכת קשר ותקווה) התקשרות הורים והתקשרות גן: הכשרה לתוכנית המלאה המיועדת לעבודה עם הורים וגנות

מרצה: ד"ר צביה אהרון, מרכזת תחום גיל הרך במחוז חיפה.

תקציר הקורס: תכנית התקשרות הינה תכנית לטיפול ומניעה בבעיות התנהגות בגיל הגן, שבבסיסה עבודה עם הורים לילדים עם קשיים בוויסות העצמי (התנהגותי ורגשי). ייחודה של התוכנית הוא בהיותה מבוססת ראיות והמחקר המלווה אותה זכה לפרסום והערכה נרחבים בארץ ובחו"ל. תכנית התקשרות מתפתחת ומתרחבת באופן מתמיד ומתקיימת כיום במספר הולך ועולה של רשויות מקומיות. בשנים האחרונות תכני התוכנית הותאמו לעבודה בגנים ולהנחיית גנות במסגרת השתלמויות "אופק חדש".

תוכנית ההכשרה המלאה, כוללת הכשרה לעבודה עם הורים ועם גנות, באופן פרטני ו/או קבוצתי, מאפשרת מתן מעטפת מלאה לטיפול בקשייו של הילד המגלה קשיי התנהגות.

התקשרות הינה תכנית הדגל של אגף פסיכולוגיה בשפ" בתחום המניעה לילדים בגיל הגן ונכללת במאגר התוכניות של התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון, בתוכניות "עיר ללא אלימות" ובפרויקט שפ"י.

תכנית התקשרות כוללת כיום את תוכנית "התקשרות הורים" - המעניקה להורים ידע וכלים להתמודד עם ילדיהם המראים קשיי ויסות, וכן "התקשרות-ת-גן" - תכנית המעניקה לגנות ידע וכלים תיאורטיים ומעשיים לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של ילדים בגן בשיתוף עם הוריהם.

את הבסיס התאורטי שיועבר בהשתלמות יוכלו המשתתפים להשלים באמצעות הדרכה על הנחיית קבוצת הורים או על הנחיית השתלמות לגנות ולקבל הסמכה כמנחה התקשרות הורים או התקשרות גן. ההדרכה תעשה ע"י צוות המדריכים הבכירים של התקשרות בשפ"חיים שיבחרו להפעיל את התוכניות. ההדרכה תתקבץ על ידי השפח"ים.

מבנה ההשתלמות: ההשתלמות תינתן בשישה ימים מרוכזים (40 שעות בסה"כ) כאשר שלושת הימים הראשונים יוקדשו ללמידת הבסיס התאורטי של תכנית התקשרות-ת-הורים והימים הנוספים יוקדשו ללמידת תכנית התקשרות-ת-גן.

נושאי הלמידה- התקשרות הורים

מפגש ראשון-

1. רקע תיאורטי בנושאים של וויסות רגשי והתפתחות של בעיות התנהגות בגילאי הגן.
2. הרציונל התיאורטי והביסוס המחקרי לעבודה בקבוצת הורים.
3. תהליך גיוס ההורים- היבטים מערכתיים וראיון הקבלה להורים.

מפגש שני-

4. הצגת פירמידת התקשרות והרציונל שלה.
5. חיזוק קשר הורה ילד והגברת התנהגות אדפטיבית של ילדים דרך שימוש בכלים חיוביים של משחק, שבח, תגמולים וטבלאות הצלחות אישית .

6. למידה של מפגשי התוכנית (המנואל) המתייחסים למשחק, אומנות השבח היעיל וויסות עצמי ותגמולים- התהליך יכלול הדגמת ההתנסויות ועקרונות העברת המפגשים.

מפגש שלישי-

7. הקניית כלים להצבת גבולות וצמצום התנהגויות לא אדפטיביות אצל הילדים דרך מתן הוראות יעילות, תוצאות טבעיות והגיוניות, פסק זמן והחזקה מגינה.

8. עבודה על ויסות רגשי של ההורה תוך התבוננות במשפחת המוצא והבנת תהליכי העברה בין-דורית.

9. הכרת תהליכים קבוצתיים ומודל של הדרכה ב'קו'.

נושאי הלמידה- התקשרו"ת גן

מפגש רביעי-

1. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה לבניית ארבעת הממדים של קשר בטוח: תומך, שומר, יציב ומתואם (מודל תשי"ם) על פי פירמידת התקשרו"ת.

2. למידה ותרגול של מושגים ושיטות עבודה שמחזקים את הוויסות העצמי, שיתוף הפעולה והדימוי העצמי של ילדים מאתגרים בסיכון לבעיות התנהגות, כמו: "מרקור החיובי", "משחק כל הכבוד", "כיסא המחמאות".

מפגש חמישי-

3. למידת מושגים ושיטות עבודה לטיפול התנהגותי-רגשי-חברתי של כלל ילדי הגן, כמו: "משחק הצלחות", תהליכי סליחה תיקון ופיוס.

4. למידת כלים ספציפיים לעבודה עם ילד הסחלב- משחק מכוון ילד ותוכנית הצלחות אישיות.

מפגש שישי-

5. טיפוח יחסי שותפות עם הורי הגן ולביצוע תכנית התערבות שיתופית עם הורים לילדים בעלי קשיי ויסות והתנהגות.

6. למידה ותרגול של שיטת "כוח המוח"- כיצד לכעוס בלי להרוס, פינת רגיעה בגן, פתרון בעיות.

אופן הלמידה: המפגשים יתבססו על דיונים תיאורטיים, משחקי תפקידים וקטעי צפייה. יערך תרגול של כלים ודיון בדרך העברה והיישום של התוכנית בעבודה עם קבוצות הורים וגננות וכן בעבודה עם גננות בגני הילדים. במהלך הקורס המשתתפים ידרשו לקחת חלק פעיל בהתנסות ובהבאת המקרים.

שימו לב: ספר ההדרכה של התוכנית (מנואל) יימסר רק לאלו מבין המשתלמים אשר ישלימו את הסמכתם להדרכה בתוכנית, ינחו קבוצה (הורים או גננות) ויקבלו הדרכה כנדרש. ההדרכה תכלול את הצגת התוכנית בפני שותפים פוטנציאליים, גיוס הגננות, איתור הילדים ועריכת הראיונות להורים. כמו כן ההדרכה תלווה את התהליך הקבוצתי ותעמיק את הידע התיאורטי הרלוונטי לשלבים השונים בעבודה עם קבוצות ההורים והגננות.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה בכל המפגשים. כתיבת עבודת סיכום.

הקורס מיועד: לכל הפסיכולוגים הרוצים להעשיר את הידע ואת "ארגז הכלים" שלהם בגיל הרך. הקורס מסייע לעבודה השוטפת של הפסיכולוג החינוכי בגן הילדים ומומלץ

לפסיכולוגים מתמחים, מומחים ומדריכים.

המעוניינים להעביר קבוצות (הורים וגננות) מומלץ שיהיו:

- בעל ניסיון של כשלוש שנים בעבודה בשירות פסיכולוגי חינוכי.
- עדיפות לבעלי ניסיון בהנחיית קבוצות.

פסיכולוגים שסיימו בעבר הכשרה של התקשרות הורים יכולים להשלים את ההכשרה של התקשרו"ת גן.

לקבלת מידע נוסף בנוגע לתוכנית ניתן לעיין בשפ"ינט תחת הכותרת התקשרו"ת. מנהלי השירותים הפסיכולוגיים יוכלו לפנות לקבלת פרטים נוספים לגבי הדרכה לגב' רונית גראפי במייל: ronitpsy@walla.co.il

היקף הקורס: 40 שעות אקדמאיות (להתקשרו"ת הורים וגן יחד) **בתאריכים:** 13.9.17, 19.9.17, 27.9.17, 3.10.17, 18.10.17, 25.10.17

מיקום: חיפה- מיקום מדויק יימסר בהמשך

שכר לימוד: 765 ₪

שכר לימוד לקורס ההשלמה להתקשרות- גן בלבד: 350 ₪ (עבור פסיכולוגים שסיימו הכשרה של התקשרו"ת הורים)

פסיכודיאגנוסטיקה בגיל הרך - לקויות התפתחותיות

והערכה התפתחותית בגיל הרך

מרכזת: ד"ר צביה אהרון, מרכזת תחום גיל הרך במחוז חיפה.

מטרת הקורס:

בשנים האחרונות גוברת המגמה של כניסת השפ"חים לעבודה בגנים הצעירים. העבודה בגילאים אלו שונה מהותית מעבודה בגילאי חובה. המפגש עם ילדים בגיל הרך מחייבת עדכון הידע אודות התפתחות נורמטיבית לצד לקויות ופסיכופתולוגיה מוקדמת ורכישת ידע וכלים דיאגנוסטיים המתאימים לשלב התפתחותי מוקדם זה.

תכני הקורס ואופן העברתו:

ההשתלמות תועבר על ידי מנחים מובילים בתחומם ותעסוק בסוגיות שרלוונטיות לעבודתו של הפסיכולוג החינוכי בגיל הרך ותכלול ידע תיאורטי לצד תיאורי מקרים. בסיומו של כל יום יוקדש זמן לדיון בשאלת יישומו של הידע ברמת השטח בעבודת השפ"ח בגנים.

מבנה הקורס: 6 מפגשים מרוכזים, על פי הנושאים המפורטים להלן:

1. חשיבותה של דיאגנוסטיקה בגיל הרך - מדוע לאבחן סימפטומים בגיל הרך?

מרצה: ד"ר לילך רחמים - ד"ר לילך רחמים פסיכולוגית קלינית מדריכה ופסיכולוגית רפואית מנהלת תכנית ההכשרה לפסיכותרפיה בילדים ומתבגרים מרכז "חוסן". מנהלת מרפאת CBT ופוסטטראומה לגיל הרך במרכז "חוסן". מרצה ועמיתת מחקר ביה"ס ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה המרכז הבינתחומי הרצליה.

שכיחות ואבחנה של הפרעות בגיל הרך - סיווג ה- DC 0-5 לאבחון וטיפול בהפרעות בגיל הרך כמו- הפרעות חרדה, הפרעות פוסט טראומתיות, ADHD, הפרעות אכילה, הפרעות התנהגות, אנקופרזיס, דכאון, אבל טראומטי והפרעה בקשר.

ינתן דגש על קשיים כמו חרדות נורמטיביות ובעיות התנהגות ואלימות בהתפתחות התקינה מול פסיכופתולוגיה ושיקול הדעת בתהליך אבחנה מبدלת.

מרצה: ד"ר בלה מירוצ'ניק - מומחית בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר. מנהלת מרפאת גיל הרך במחלקת ילד ונוער בית החולים זיו ומדריכה קלינית בפקולטה ברפואה אוניברסיטה בר-אילן.

2. כיצד לאבחן סימפטומים והפרעות בגיל הרך?

עקרונות תצפית בהערכה דיאדית/ טריאדית ובהערכה פרטנית עם ילדים בגיל הרך. הלמידה תשולב בהצגות מקרים.

מרצה: ד"ר בלה מירוצ'ניק ונעה גינוסר.

גב' נעה גינוסר - פסיכולוגית קלינית, פסיכולוגית אחראית תחום גנים ומרכזי טיפול, אלו"ט.

3. התפתחות שפה ותקשורת בגיל הרך כלים לתצפית קלינית וסוגיות בהערכה התפתחותית.

מרצה : נעה גינוסר- פסיכולוגית קלינית ופסיכולוגית אחראית תחום גנים ומרכזי טיפול אלו"ט.

4. PTSD ואבל טראומתי בגיל הרך- הערכה קלינית דיאדית/ טריאדית וטיפול דיאדי/ טריאדי.

מרצה: ד"ר לילך רחמים - ד"ר לילך רחמים פסיכולוגית קלינית מדריכה ופסיכולוגית רפואית מנהלת תכנית ההכשרה לפסיכותרפיה בילדים ומתבגרים מרכז "חוסן". מנהלת מרפאת CBT ופוסטטראומה לגיל הרך במרכז "חוסן". מרצה ועמיתת מחקר ביה"ס ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה המרכז הבינתחומי הרצליה.

5. הפרעות קשב וריכוז ובעיות התנהגות בגיל הרך- אבחנה מבודלת, תהליך אבחנתי והמלצות להתערבות.

מרצה: ד"ר מרים פסקין - מומחית לפסיכיאטריה כללית ולפסיכיאטריה של הילד והמתבגר. מומחית לגיל הרך. מנהלת מחלקת יום ילדים במרכז לבריאות הנפש "גהה", מדריכה קלינית בפקולטה לרפואה ע"ש סאקרל באוניברסיטת תל-אביב. חוקרת אפידימיולוגיה של תחלואה פסיכיאטרית בגיל הרך.

6. הפרעות אכילה בינקות- אכילה והכלה בגיל הרך

מרצה: גב' הילה חכלילי- כהן - פסיכולוגית התפתחותית מדריכה ופסיכולוגית אחראית במערך התפתחות הילד של מכבי, מחוז צפון, המרפאה להפרעות אכילה בגיל הרך, המכון להתפתחות הילד ומכבי שירותי בריאות, חיפה.

תהליכי גמילה בראיה התפתחותית ומשפחתית, התפתחות אנקופרזיס בגיל הרך, יינתן דגש על הדרכת הורים וצוותים חינוכיים בהקשר זה.

מרצה: גב' הילה חכלילי-כהן.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים חינוכיים מומחים בעלי ניסיון בעבודה בגיל הרך המעוניינים להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בעבודה בגנים בצעירים או לפסיכולוגים לקראת סיום מומחיות

חובות הלומד: - נוכחות מלאה .

- עבודת גמר באורך של 3-6 עמודים .

היקף, מועד ומיקום הקורס: 40 שעות אקדמאיות במהלך 6 מפגשים אחת לשבועיים בימי א' בשעות 9.00-15.00 בקמפוס הנמל.

תאריכי הקורס: 5.11.17, 26.11.17, 24.12.17, 7.1.18, 28.1.18, 22.2.18, תאריך רזרבי: 4.3.17

שכר לימוד: 765 ₪

הכשרה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית

מרצות:

ציפי מזרחי - פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה; בוגרת בי"ס לפסיכותרפיה של החוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה; חברה בפורום הכשרה והדרכה של שפ"; מנהלת שפ"ח קרית-טבעון בשנים 2007-2015; בהווה – פרקטיקה פרטית.

מגי מודלינגר - פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה; בוגרת בי"ס לפסיכותרפיה של החוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה; מנהלת שפ"ח זכרון יעקב בשנים 1997-2015; בהווה – פרקטיקה פרטית.

מטרת הקורס:

מטרת הקורס הינה להעמיק את הבנת תהליך ההדרכה בפסיכולוגיה חינוכית. הקורס יעזור לפתח חיבורים בין התנסות אישית לבין המשגה תיאורטית; נעסוק בהבחנה בין סוגי הדרכה שונים בהתאם לסוגי ההתערבויות המגוונות של הפסיכולוג החינוכי.

תכני הקורס ואופן העברתו:

הקורס יברר את הסוגיות המרכזיות - מהי הדרכה ומהו המדריך ה"טוב דיו", תוך היעזרות במקורות ביבליוגרפיים.

נדון בסגנונות והדגשים בהדרכה; הדרכה ממוקדת בפיתוח כישורים, הגישה של ה"תפקיד"; הדרכה מנקודת מבט התפתחותית; הדרכה פרטנית לעומת קבוצתית; הסוגיה המגדרית ביחסי מדריך-מודרך; הגלוי והנסתר בקשר ההדרכתית ותהליכי העברה והעברה נגדית במרחב ההדרכה; מתן משוב בהדרכה.

הקורס יכלול סוגיות מרכזיות בהדרכה, המערבות גם היבטים של דילמות אתיות כגון:

יחסים בין המדריך ומנהל השפ"ח, המדריך שהוא גם מנהל של המודרך, המדריך והלקוח של המודרך, והמדריך מול מדיניות והנחיות שפ"י.

הקורס ישלב למידה תיאורטית של נושאים עם הפעלות סדנאיות (שיתוף בחוויות אישיות כמודרך וכמדריך; משחקי תפקידים).

המשתתפים יידרשו לקרוא פרקי קריאה מתוך הרשימה הביבליוגרפית כבסיס לדיון בשיעורים.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים אשר החלו (או עומדים להתחיל) תהליך הסמכה להדרכה בפסיכולוגיה חינוכית, ולמדריכים בראשית דרכם.

חובות הלומד: נוכחות מלאה.

עבודת גמר באורך של 3-6 עמודים

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות, במהלך 10 מפגשים, אחת לשבועיים בימי שני, בשעות 14:00 עד 17:15, בקמפוס הנמל של אוניברסיטת חיפה (הליכה קצרה מתחנת רכבת מרכז-השמונה).

תאריכי הקורס: 6.11.17, 20.11.17, 11.12.17, 18.12.17, 8.1.18, 15.1.18, 29.1.18, 12.2.18, 26.2.18, 12.3.18. תאריכים חזרים: 2.4.18, 26.3.18

שכר לימוד: 1065 ₪.

קורסים לקיץ תשע"ח - יולי 2018

"להיות מלך הטירה" – להתבגר בין משחק למציאות

מרכז פעיל לקורס : ענבל שיין שדמי, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, עובדת בשפ"ח טבעון. בוגרת בי"ס לפסיכותרפיה של החוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה, ולימודי המשך בפסיכותרפיה, מרכז ויניקוט תל אביב. מס' מנחים, כ"א מעביר הרצאות בתחום התמחותו.

ידע/ניסיון נדרשים כתנאי סף ללמידה בקורס: פסיכולוגים מומחים ומדריכים העובדים במסגרות על יסודיות ו/או מדריכים על עבודה במסגרות אלו.

מטרה: היעד המרכזי של הקורס הינו הרחבת והעמקת הידע בתפיסות ותיאוריות מרכזיות המתייחסות למאפיינים וסוגיות הייחודיות למתבגרים. הקורס ישלב חלקים תיאורטיים עם הצגת מקרים שיובאו ע"י המשתתפים ומיועד להכשיר את המשתתפים בשיפור עבודתם עם מתבגרים, בפיתוח תובנות וגישות תיאורטיות וקליניות למען הכלתם של המטופלים והנועצים ובני משפחותיהם, ובעבודה המערכתית במסגרות החינוכיות. כמו כן, הרחבת הידע בדרכי טיפול, וכן הכרות עם מרכזי סיוע/טיפול ייחודיים וייעודיים לסוגיות השונות.

מבנה הקורס: כל אחד מימי הלימוד יוקדש להיבט אחר הקשור לעבודה עם מתבגרים. הקורס יכלול הרצאות, עבודה סדנאית, ועיבוד התכנים שיילמדו באמצעות חשיבה על יישום והטמעה שלהם לעבודה השוטפת.

נושאים מרכזיים שילמדו במהלך הקורס:

1. פסיכיאטריה של גיל ההתבגרות
2. טיפול במתבגרים. מרצה: עופר קסטל, פסיכולוגי קליני.
3. הפרעות אכילה,
4. מיניות ומשמעותה בגיל ההתבגרות כיום
5. סכמה תרפיה
6. מתבגרים בעולם הווירטואלי

היקף הקורס ומועדו: 40 שעות, ב-6 ימי לימוד מרוכזים בשעות 09:00-15:00. תאריכים ימסרו בהמשך. מקום הלימודים: קמפוס הנמל/אוניברסיטת חיפה

חובות הלומד: - נוכחות מלאה

- מטלה מסכמת קבוצתית שתעסוק בארגון הידע והמושגים שיילמדו לחשיבה על דרכי יישום במסגרת עבודת השפ"חיים. המטלה תוגש לכל המאוחר עד 4 שבועות מתום הקורס.

שכר לימוד: 765 ₪

התערבות במצבי חירום – קורס בסיסי

המנחים: ד"ר שולמית ניב וד"ר יהודה שחם – בעלי מרכז "אנשים", הינם פסיכולוגים, מטפלים משפחתיים ומדריכים מוסמכים בטיפול זוגי ומשפחתי.

תיאור כללי של הקורס

הפסיכולוג החינוכי עסוק בחלק ניכר מזמנו בהתערבויות מערכתיות בזמן משבר. הן יכולות להיות בעקבות משברים נקודתיים, או במצבי חירום ארציים על רקע איומים ביטחוניים. ההכשרה בתחום כוללת התייחסות לתשתית החוסן של המערכת החינוכית, למידה של התערבות מערכתית בזמן משבר והכשרה בסיסית בנושא הטיפול בנפגעי טראומה.

מטרות הקורס: להקנות לפסיכולוגים החינוכיים ידע בסיסי בנושא התפיסה וההשפעות הפסיכולוגיות, הפסיכו-פיזיולוגיות, ההתנהגותיות והחברתיות של אירועי לחץ ומשבר. הקורס יעסוק במצבי לחץ יום יומיים כמו גם במשברים אקוטיים, מצבי אי וודאות בתהליכי עיבוד והתמודדות עם אובדן ואבל. יושם דגש מיוחד על:

- 1) ההשפעות השונות של משברים ומצבי לחץ על הילדים מהגיל הרך ועד תום ההתבגרות.
- 2) ידע באשר לצרכי הילדים והמתבגרים הנתונים במצבי לחץ ומשבר בעקבות מצב חירום.
- 3) גיבוש תכניות התערבות וארגז כלים יצירתיים לסיוע פסיכו-חינוכי באירועי לחץ ומשבר במערכת החינוך, ברמת הפרט, המשפחה, הכיתה והמערכת.

אופן הלמידה- הקורס יועבר בדרך של הרצאות, התנסויות בסדנאות, עבודה בקלפים טיפוליים, ניתוחי אירוע, משחקי תפקיד, וסימולציות. ילמדו ויתורגלו כלי התערבות מגוונים (מילוליים ובלתי מילוליים). יעשה שימוש בסרטים וקליפים. תינתן במה לדיון במקרים אקטואליים שהמשתתפים יביאו מן השדה ו/או מן הכרוניקה היום יומית בארץ ובעולם.

מבנה הקורס ותכנים:

הנושא הנלמד	התוכן
מפגש ראשון	היכרות עם המנחה, היכרות עם הלומדים, חוזה בין המנחה ללומדים.
מושגי יסוד	עבודה חווייתית על אירועי חיים של הלומדים וזיהוי מוקדי הכוח להתמודדות (גשר מאחד ודומיו)
הבחנה בין טראומה וחירום	הגדרה של מצבי חירום והבנה של השפעתם על המערכת החינוכית (שבירת רצפים)
בניית חוסן	בניית חוסן אישי, כתתי ומערכתי
צל"ח	התארגנות מוקדמת למצבי חירום במערכת החינוך
התארגנות בזמן חרום	התארגנות באירועים רחבי היקף, כולל הצורך בניוד עובדים. עבודה בחדרי מצב
תהליכי עבודה מסודרים בטרומה	עבודה עם חדר מורים, גיבוי למנהל, עבודה בכתות, הודעות להורים ותמיכה לפסיכולוג המתערב
אתיקה בחירום	חובת הדיווח, סודיות, אישור הורים לטיפול ועוד
ניתוח מקרים	הצגת מקרה של משתתפי הקורס שילוו את הקורס עד לסיומו
טיפול בטרומה בגישות שונות	CBT, גישות טיפול גוף-נפש (ביו פידבק, דמיון מודרך, EMDR ועוד), גישות באמצעות הבעה ויצירה (ביבליותרפיה, אומנות ועוד)
החשיבה האקולוגית	התייחסות בטיפול להורים, משפחה והצוות החינוכי
סיכום הקורס	

הקורס מיועד: לפסיכולוגים מתמחים שעוד לא למדו קורס בסיסי בטיפול במצבי חירום.

דרישות הקורס: נוכחות מלאה, השתתפות פעילה, כתיבת תרגיל מסכם. עבודת הסיכום הנדרשת- הצגת התערבות מערכתית בזמן חירום, תוך הסתמכות על המשגות תיאורטיות שנלמדו במהלך הקורס.

היקף הקורס, מועד ומיקום: 40 שעות אקדמיות במהלך 6 מפגשים, בחיפה, בקמפוס הנמל.

הקורס יתקיים במהלך 6 ימים מרוכזים בשעות 9.00-15.00 תאריכים: יקבעו בהמשך

"צידה לדרך" לפסיכולוג החינוכי העובד בגני ילדים

מרצה:

נופר וונר-קורן, פסיכולוגית חינוכית מומחית, רכזת הגיל הרך בשירות הפסיכולוגי- חינוכי בפרדס-חנה כרכור.

הקורס נבנה בשיתוף עם ד"ר צביה אהרון, רכזת מחוזית בתחום הגיל הרך, על-פי הפורמט המומלץ שנבנה על-ידי הפורום הארצי לגיל הרך. כמו-כן, הקורס מתבסס בחלקו על חומרי הקורס שהועבר בשנים קודמות על-ידי מיכל שמש.

מטרות הלמידה: הקורס מבוסס על ההנחה כי העבודה בגיל הרך שונה מאוד במאפייניה מעבודה עם גילאים בוגרים יותר, וקיימות בה סוגיות שהן ייחודיות לגילאים אלו. התפיסה המנחה, רואה בילד הצעיר חלק ממערכת אקולוגית בה שותפים המשפחה, גן הילדים, מערכת החינוך, והמערכת התרבותית הסובבת אותו.

הגישה האקולוגית- מערכתית וגישת הליווי ההתפתחותי הן בבסיס עבודת הפסיכולוג החינוכי בגיל הרך, ולאורן נעשית העבודה המערכתית והפרטנית עם כלל הילדים ובפרט עבור אלו הנמצאים בסיכון התפתחותי.

הקורס נועד להעמיק את ההיכרות עם הידע העדכני לגבי רצף ההתפתחות הנורמטיבית והחריגה מלידה ועד סף הכניסה לכיתה א'. בקורס נעסוק בהתפתחות בתחומים הקוגניטיביים, שפתיים, מוטוריים, רגשיים, חברתיים והתנהגותיים תוך התייחסות לשונות ולהבדלים אינדיבידואליים, בהיבטים נורמטיביים וחריגים. הקורס כולל הרחבת הידע התאורטי בעבודה עם ילדים, הורים ומערכות החינוך בגיל הרך, דיון בסוגיות ייחודיות לעבודת הפסיכולוג החינוכי, דרכים לאיתור, מניעה והתערבות תוך דגש על חשיבות המשחק כאמצעי מרכזי לפיתוח מיומנויות התפתחותיות בסיסיות. בכל נושא שידון וילמד, תהיה התייחסות להיבטים אתיים רלוונטיים, וכן יעשה שימוש בתיאורי מקרה.

אופני הלמידה: הרצאות פרונטאליות בליווי מצגות, בשילוב תיאורי מקרה.

הקורס מיועד: לפסיכולוגים המתחילים את עבודתם בגני הילדים וכן לפסיכולוגים המעוניינים להעמיק את הידע ההתפתחותי שלהם ואת מיומנויות העבודה עם ילדים, הורים וצוותים בגיל הרך.

דרישות מהמשתתפים: נוכחות מלאה ופעילה ועבודת סיום (4-5 עמודים) המתבססת על יישום התפיסות שהוצגו בתהליך התערבות או הצעה להתערבות ברמה פרטנית/ משפחתית/ מערכתית.

היקף הקורס ומועד: 40 שעות אקדמאיות במהלך 6 ימים מרוכזים בשעות 9:00-15:00 בתאריכים: יקבע בהמשך

לקויות למידה ב'

מרצה :

אורנה וייס, פסיכולוגית חינוכית מומחית מדריכה, רכזת לקויות למידה מחוז צפון, מנהלת שפח מעלות-תרשיחא.

תיאור הקורס:

תכנית הקורס מתבססת על ההנחה שלמשתתפים בסיס ידע בתהליכים קוגניטיביים, התפתחותיים ורגשיים. כמו כן, המשתתפים התנסו בתהליכים דיאגנוסטיים ובמערכת הבסיסית של אבחון פסיכולוגי.

מטרת התכנית, שכוללת את שני קורסי היסוד בליקויי למידה, היא להקנות לפסיכולוג החינוכי מומחיות בידע תיאורטי באבחון ליקויי למידה והפרעות קשב ברמות גיל שונות, בהיבט האישי, משפחתי, והמערכתי-בית ספרי.

המתמחים מקבלים הכשרה באבחון אינטגרטיבי על מנת להגיע לאבחנה מبدלת בין לקויות למידה והפרעות קשב לקשיים אחרים, כדי לגבש תכניות התערבות מתאימות.

שנה ב' של הקורס מותנית בהשלמת כל החובות של קורס ליקויי למידה שנה א'

בקורס ליקויי למידה ב' המיקוד יהיה על הפרעות קשב, התאמות בבחינות וניתוח אבחונים שיערכו ע"י המשתתפים.

אופן הלמידה- למידה מגוונת והצגות מקרים שחייבו את כל הלומדים וילוו לאורך כל הקורס.

תנאי סף- סיום קורס ליקויי למידה א' ועבודה במסגרת בית ספר יסודי/ חטיבת ביניים/ תיכון

מספר היחידות	התוכן	הנושא הנלמד
1	בניית חוזה מחודש ובדיקת ידע וניסיון בתחום חלוקת המשימות ואופן העבודה	מפגש ראשון
1	דיסקלקוליה מהי. אבחון חשבון	חשבון
1	מאפייני השפה, לקות בשפה האנגלית ובשפה זרה, אבחון.	אנגלית/שפה זרה
5	הצגות מקרים ע"י הלומדים: השאלה האבחונית, אינטגרציה כלל הממצאים, וניתוח תוצאות המבחנים תוך דגש על הקשר בין סיבת הפניה לתוצאות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.	הצגות מקרים – אינטגרציה
5	אבחנה של לקויות למידה תוך ניתוח התוצאות בעל פי תאוריית ה CHC. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.	הצגות מקרים- ניתוח תוצאות
5	התייחסות ספציפית למקרים שבהם השאלה האבחונית היא בנושא קשב וריכוז. תוך הפניה לקריאה מאמרים. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.	הצגות מקרים- קשב
2	מיקוד התייחסות בלקויות למידה/לקויות קשב וקומורבידיות עם בעיות רגשיות. סיכום, המלצות ודרכי התערבות תוך הפניה לקריאת מאמרים עדכניים ודיון.	הצגות מקרים- התחום הרגשי

1	התאמות בדרכי הוראה, התאמות בדרכי הבחנות	הצגות מקרים- התאמות להבחנות
1	סיכום הקורסים	סיכום הקורס

דרישות הקורס:

נוכחות מלאה, עריכת אבחונים פסיכו-דידקטיים במהלך שנת הלמידה והבאת אחד מהאבחונים להדרכה קבוצתית באחד מהמפגשים כולל כתיבת חוות דעת פסיכולוגית על אבחון משולב הכוללת המלצות בדרכי למידה והבחנות

הקורס מיועד: לבוגרי קורס ל"ל אשר למדו במדרשה או שלמדו בקורס מקביל במהלך לימודיהם או התמחותם וקבלו מהוועדה המקצועית אישור על פטור מקורס א'.
תאריכים: יקבעו בהמשך

המדרשה הארצית ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית, שפ"י

תאריך _____

טופס בקשה ללימודים במדרשה תשע"ח

(טופס זה חייב להיחתם ולהישלח – אחרת הרישום לא תופס!)

הטופס החתום והמחאת התשלום צריכים להגיע בהקדם האפשרי לידי:

גב' מיקי וינקלר

אוניברסיטת חיפה

הפקולטה למדעי החברה

שדרות אבא חושי 199

הר הכרמל, חיפה 3498838

חובה על כל תלמיד להירשם ללוח המודעות של המדרשה אשר כתובתו:

<http://app.hevra.haifa.ac.il/~miki-messages> אחרת לא יקבל מידע חיוני ללימודיו. באתר אנו

מפרסמים מידע והודעות שונות כגון: פרסום חדרי לימודי, ביטולי שיעורים.

אי ביצוע פעולת הרישום על ידי התלמיד ללוח המודעות הינה על אחריותו!

כדאי להקדים, כי מספר המקומות בכל קורס מוגבל וההרשמה נעשית לפי סדר הגעת הטפסים

וההמחאות.

ניתן לשלוח המחאה דחוייה למועד התחלת הקורס.

שם הפסיכולוג/ית: _____
מחוז _____
כתובת: _____
ת.ז. _____
כתובת דוא"ל: _____
שפ"ח: _____ טל.בשפ"ח: _____
טל. נייד: _____
טל. פרטי: _____
ותק בעבודה כפסיכולוג: _____
מס' רישום בפנקס הפסיכולוגים: _____

טרם-מתמחה / מתמחה / מומחה / מדריך (נא להקיף בעיגול)

סדר עדיפות של הקורסים המבוקשים:

1. מס' קורס _____ שם הקורס: _____
2. מס' קורס _____ שם הקורס: _____
3. מס' קורס _____ שם הקורס: _____

נא לפרט את הידע והניסיון לפי הקריטריונים לקורס שבקשת:

1. _____
2. _____
3. _____

הערות והמלצות מנהל/ת השפ"ח:

שם מנהל/ת השפ"ח _____

חתימת מנהל/ת השפ"ח _____

לא יתקבל טופס ללא חתימת מנהל השפ"ח!

במקביל לרישום בטופס זה יש להרשם בטופס המקוון, ולצרף 2 המחאות:

3. תשלום של 150 ש"ח עבור דמי ההרשמה.

4. המחאה נוספת על יתרת הסכום לתשלום עבור הקורס (אפשר ליום פתיחת הקורס), לפקודת אוניברסיטת חיפה.

קישור לטופס המקוון: <https://goo.gl/forms/Yvw8HQi0YiEw32RD2>

במקרה של ביטול ההרשמה לא יוחזר סכום הרישום (150 ש"ח)

חובה על הנרשם לוודא הגעת התשלום לידי מיקי וינקלר באוניברסיטת חיפה

(אפשרי במייל mvinkler@univ.haifa.ac.il)

ההרשמה נקלטת רק לאחר העברת טפסי הרישום, והתשלום בפועל.

טבלה מרכזת תאריכי קורסים מדרשה תשע"ח (2017-18)

ספטמבר 2017					
יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'
		13.9 התקשרות			10.9
		20.9 ערה"ש	19.9 התקשרות		17.9
29.9 ערב יוה"כ		27.9 התקשרות			24.9

אוקטובר 2017					
יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'
		4.10 ערב סוכות	3.10 התקשרות		1.10
		18.10 התקשרות			
		25.10 התקשרות			

					נובמבר 2017
יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	יום א'
3.11 התערבות מערכתית(רחל פארן)	2.11	1.11 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א הורות	31.10 פסיכולוגיה מיידית		
10.11	09.11 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	8.11 עבודה קבוצתית	7.11 חידושים ועדכונים (רבקה) בי"ס והמשפחה	6.11 הדרכה	5.11 לקויות התפתחותיות(צביה)
17.11 התערבות מערכתית(רחל פארן)	16.11	15.11 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א הורות	14.11 פסיכולוגיה מיידית		12.11
24.11	23.11 התערבות באלימות (לירון און) פסיכותרפיה אינטגרטיבית	22.11 התערבות באלימות (לירון און) עבודה קבוצתית	21.11 בי"ס והמשפחה	20.11 הדרכה	
1.12 התערבות מערכתית(רחל פארן)		29.11 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א הורות	28.11 פסיכולוגיה מיידית		26.11 לקויות התפתחותיות(צביה)

דצמבר 2017					יום א'
יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	
8.12	7.12 כנס חטיבה חינוכית	6.12 כנס חטיבה חינוכית	5.12 כנס חטיבה חינוכית	4.12 כנס חטיבה חינוכית	3.12
15.12	14.12 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	13.12 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א	12.12 בי"ס והמשפחה	11.12 הדרכה	10.12
22.12 התערבות מערכתית(רחל פארן)	21.12 התערבות באלימות (לירון און)	20.12 התערבות באלימות (לירון און) עבודה קבוצתית	19.12 פסיכולוגיה מיידית	18.12 חידושים ועדכונים (רבקה) הדרכה	17.12
29.12		27.12 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א	26.12 בי"ס והמשפחה	25.12	24.12 לקויות התפתחותיות(צביה)

ינואר 2018					יום א'
יום ו'	יום ה'	יום ד'	יום ג'	יום ב'	
5.1 התערבות מערכתית(רחל פארן)	4.1 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	3.1 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א	2.1 פסיכולוגיה מיידית	1.1	31.12
12.1	11.1 התערבות באלימות (לירון און)	10.1 התערבות באלימות (לירון און) עבודה קבוצתית	9.1 בי"ס והמשפחה	8.1 הדרכה	7.1 לקויות התפתחותיות(צביה)
19.1 התערבות מערכתית(רחל פארן)	18.1 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	17.1 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל. א	16.1 חידושים ועדכונים (רבקה)	15.1 הדרכה	14.1
26.1		24.1 עבודה קבוצתית	23.1 פסיכולוגיה מיידית	22.1	21.1

2.2 התערבות מערכתית(רחל פארן)	1.2 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	31.1 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל.. א הורות (חרבי)	30.1 בי"ס והמשפחה	29.1 הדרכה	28.1 לקויות התפתחותיות(צביה)
---	---	--	-----------------------------	----------------------	---

פברואר 2018					
יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'
4.2		6.2 פסיכולוגיה מיידית (חרבי)	7.2 עבודה קבוצתית		09.2
11.2	12.2 הדרכה	13.2 חידושים ועדכונים (רבקה) בי"ס והמשפחה (חרבי)	14.2 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל.. א	15.2 פסיכותרפיה אינטגרטיבית	16.2 התערבות מערכתית(רחל פארן) (חרבי)
	19.2 כנס מנהלי שפ"חים	20.2 כנס מנהלי שפ"חים	21.2 כנס מנהלי שפ"חים	22.2 לקויות התפתחותיות(צביה)	23.2
	26.2 הדרכה		28.2 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל.. א	1.3	

מרץ 2018					יום א'
יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'
4.3 לקויות התפתחותיות(צביה) (חרבי)		6.3	7.3 עבודה קבוצתית(חרבי)	8.3 פסיכותרפיה אינטגרטיבית(חרבי)	9.3
	12.3 הדרכה	13.3 חידושים ועדכונים (רבקה)	14.3 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל.. א		16.3
		20.3			
	26.3 הדרכה (חרבי)		28.3 מערכתי התפתחותי טיפול דיאגנוסטיקה ל.ל.. א(חרבי)		30.3 ערב פסח
אפריל 2018					יום א'
	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'

